

Nowina tłokowała cały czas z małymi przerwami spowodowanymi brakiem miejsca, lub koniecznymi naprawkami. Tłokuje z głębokości 1000 m. płyn nie opada. Przed świętami poprawa była widoczna, po świętach jest gorzej i tak, pierwiej próbka wykazywała 50% zanieczyszczenia, dnia 6/6 zaś 60%. Po świętach za 48 godzin przybyło płynu 300 m. 7/6 tłokowano z głębokości 700 m., zanieczyszczenia 20%, a ropy 80%, emulsja łatwiej się oddziela. Dnia 8/6 płyn nie opada, zanieczyszczenie mniejsze, bo 15%, w czym 5 do 6% wody, poprawa widoczna. Dnia 30/5 zanieczyszczenie największe 5% wody 85% emulsji, a tylko 10% czystej ropy. Dzisiaj stosunek ten jest na korzyść ropy niemal odwrotny, 15% wody, 25% emulsji, i 60% ropy, dalsze tłokowanie z tej samej głębokości co wczoraj.

Annen zwożono i montowano kotły i parociągi.

Tschuschima rurowała do 6/6 włącznie, zarurowano do 1100 m. Dnia 8/6 przywieziono drugi kocioł i zaczęto montować kotły i parociągi, w szybkiej sieje czystą ropą z poza rur 4'. Dzisiaj ropą nie sieje, dalsze montowanie kotłów w toku.

Napoleon przez cały czas tłokował bez przerwy z haspla. Dnia 3/6 płyn opadł, tłokowano z głębokości 1300 m., gazy silniejsze, ropy trochę więcej, zmiana na lepsze widoczna. Przez święta nie tłokowano, płyn się podniósł 250 m., gazy silne lecz ropy mniej. Dnia 8/6 znowu mała poprawa, tłokuje z głębokości 1100 m., tłok wynosi na zmianę, ropę lub wodę, najczęściej górą ropę, spodem czystą wodę. Oddano 5 cystern ropy do dnia 7/6. Dziś tłokuje z głębokości 1250 m., płynu ubyło, ropy więcej, gazy jednakowo, poprawa mała.

Tadeusz - Alfa tłokuje cały czas bez przerwy z haspla, przed świętami poprawa była widoczna, gazy silniejsze, ropy więcej, lecz płyn słabo opada. Po świętach sytuacja gorsza, płynu nie ubywa, gazy silne. Dnia 8/6 tłokowano z głębokości 1100 m., do południa było stosunkowo dużo wody, od południa nieznaczny zwrot ku lepszemu, tłok wynosi na zmianę wodę lub ropę, przeważnie zaś górą ropę a spodem czystą wodę, gazy silne. Dziś tłokuje z tej samej głębokości, ropę trochę więcej, znowu poprawa.

Trystana tłokuje z haspla słabo, a to dla braku pary. Przed świętami sytuacja lepsza. W niedzielę nie tłokowano, w poniedziałek 5/6 choć święto tłokowano, za 24 godzin niedzielnej stójki przybyło płynu 300 m. tj. 500 m. od spodu, tłok wynosił 40% ropy. Pogorszenie to przypisać należy temu, że w czasie świąt względnie w poniedziałek tylko ten jeden szyb w tej okolicy tłokował i ściągnął prawdopodobnie wszystką wodę ze sąsiednich otworów. Wogóle po każdej stójce, w miarę przypływu wody sytuacja się pogarsza. Dnia 8/6 tłokowano do głębokości 1120 m. od wczoraj wody znacznie mniej, a i dziś jest lepiej, tłok od spodu rur wynosi prawie czystą ropę, kocioł przywieziono.

Złotka. Tłokowano, zarurowano do 1300 m. ropa znacznie czystsza, zanieczyszczenie łatwo się oddziela, poprawa widoczna, gazy silniejsze, a nawet bardzo silne. Dnia 8/6 tłokowano z głębokości 1300 m. a więc ze spodu rur, płyn ubywa, względnie przypływ jego mniejszy aniżeli się wytłokowuje. Rzecz godna uwagi, że po każdej stójce próbka wykazuje większy procent emulsji, a mały przybytek wody. Jest zmiana na lepsze, gdyż początkowo produkcja była mała, a nawet przed rurowaniem i tłokowaniem

Flüssigkeit nicht. Von den Feiertagen war der Zustand besser, nach den Feiertagen hat er sich sichtlich verschlimmert, da die Probe im ersten Falle 50% Verunreinigung, am 6. Juni hingegen 60% betrug. Der Zufluss hat nach den Feiertagen in 48 Stunden 300 M. betragen. Am 7. Juni wird in 700 M. Tiefe gekolbt, die Verunreinigung beträgt 20% und scheidet sich die Emulsion leichter ab. Am 8. Juni bei gleicher Flüssigkeitshöhe etwas weniger Verunreinigung — 15%, davon 5-6% Wasser — somit eine merkliche Besserung. Am 30. Mai war die grösste Verunreinigung, u. zw. 5% Wasser, 85% Emulsion und nur 10% reines Wasser. Heute ist das Verhältnis fast umgekehrt, 60% Rohöl, 15% Wasser und 25% Emulsion und wird der Schacht in der gleichen Tiefe gekolbt.

Annen. Der Kessel wurde zugeführt, montiert und die Dampfleitungen gelegt.

Tschuschima wurde bis 6. Juni bis zu 1100 M. Tiefe verrohrt.

Am 8. Juni wurde der zweite Kessel zugeführt und montiert. Stündige kleine Ausbrüche von hinter den 4' Röhren.

Napoleon wird ununterbrochen gekolbt. Am 3. Juni fällt die Flüssigkeit, der Kolben wird bis 1300 M. eingelassen, die Gase sind stärker etwas mehr Oel und ist eine merkliche Besserung zu konstatieren. Während der Feiertage, da nicht gekolbt worden ist, stieg die Flüssigkeitssäule um 250 M. die Gase sind stark, jedoch weniger Rohöl. Am 8. Juni, an welchem Tage bei 1100 M. Tiefe gekolbt wird, wieder eine kleine Besserung, der Kolben bringt abwechselnd Rohöl und Wasser, meistens oben Oel, darunter reines Wasser. Bis zum 7. Juni wurden 5 Zist. Oel übergeben. Heute wird bei 1250 M. gekolbt, die Flüssigkeitssäule fällt, etwas mehr Oel, gleich starke Gase. Die Situation hat sich ein wenig gebessert.

Tadeusz - Alfa wird ununterbrochen gekolbt und war die Besserung vor den Feiertagen ersichtlich, stärkere Gase, mehr Oel, doch fällt die Flüssigkeitssäule nur schwach. Nach den Feiertagen wird die Situation bedeutend schlechter, die Flüssigkeit bleibt stabil, starke Gase. Am 8. Juni wird bei 1100 M gekolbt, bis Mittag verhältnismässig viel Wasser, von Mittag an eine kleine Besserung, der Kolben bringt abwechselnd Rohöl (von oben) und Wasser (von unten) heraus. Heute wird in der gleichen Tiefe gekolbt, die Besserung nimmt zu.

Tristan wird nur wenig gekolbt, da es an Dampf mangelt. Vor den Feiertagen war die Situation, bedeutend besser. Am Sonntag wurde nicht gekolbt, am Montag hingegen wurde trotz des Feiertages gearbeitet und war während des sonntägigen Stillstandes um 300 M. d. i. bis 500 M. Flüssigkeit zugekommen, die 40% Rohöl enthielt. Dieses schlechte Resultat ist wohl nur darauf zurückzuführen, dass am Montag nur dieser eine Schacht gekolbt wurde, sodass wohl auch das Wasser der Nachbarschächte mit hinaufbefördert wurde. Ueberhaupt ist nach jedem Stillstande mehr Wasserzufluss zu beobachten. Am 8. Juni wird 1120 M. Tiefe gekolbt, heute ist die Situation besser, der Kolben bringt von der Stelle, wo die Verrohrung aufhört, fast reines Oel heraus.

Złotka wurde gekolbt und ist bis 1300 M. verrohrt. Das Rohöl ist bedeutend reiner, die Verunreinigung lässt sich leichter abscheiden, die Besserung ist merklich, die Gase stärker, zeitweise sogar sehr stark.

zupełnie jej nie było, obecnie zaś wynosi 6 cystern dziennie. Zanieczyszczenie się zmniejszyło znacznie i tak: 16/5 zaczęto tłokować, a próbka wykazywała 78% wody, 3% emulsji, 19% ropy. — 27/5, 37% wody, 23% emulsji, 40% ropy, — 29/5, 22% wody, 18% emulsji, 60% ropy, — 31/5, 10% wody, 35% emulsji, 55% ropy, — 3/6, 10% wody, 20% emulsji, 70% ropy, wreszcie 8/6, 10% wody, 16% emulsji, 74% ropy. Widzimy zatem, że początkowo wody było dużo, emulsji nie wiele, ropy mało; w miarę tłokowania ubywa wody, a przybywa emulsji i ropy, wreszcie stosunek ropy przeważa nad wodą i emulsią, procent emulsji opada, a szyb staje się produktywnym napowrót. Dziś tłokuje się stale od spodu rur z głębokości 1290 m. próbka wykazuje 10% wody, 15% emulsji i 75% ropy; produkcja 6 cystern poprawa zatem znaczna.

Józef tłokuje, ropa płynie tylko za tłokiem i to coraz słabiej, gazy słabną tak, że je 8/6 widać jedynie po tłoku, produkcja spada znacznie bo z 20 do 25 cystern, na niespełna 12 cystern, zanieczyszczenie wynosi od 5 do 20%, obecnie tłokują z głębokości 900 m. Spadek produkcji i gazów tłumaczyć można tem, że w jamie są dwa zasypane tłoki przeszło 100 m. od spodu. Szyb ten biorąc logicznie powinien właściwie wykazać poprawę tak samo jak i Złotka, choćby nie co do ilości produkcji, że przynajmniej w stosunku zanieczyszczenia, a to ostatnie wzmogło się. W ogóle w tym otworze świdrowym pogorszenie jest widoczne, być bardzo może, że tylko czasowe, i w miarę intensywnego tłokowania, oraz z chwilą wydobywania obydwóch tłoków z jamy, sytuacja i tutaj się polepszy. Dziś tłokują z głębokości 850 do 900 m. zanieczyszczenie 20%. Razem oddano 109 cystern wraz z zapasem z maja.

Streszczając pogląd na położenie w szybach po lewym brzegu Łoszenia widzimy że szyby: Hadwiga, Kismet, Nowina, Trystan, Napoleon, Tadeusz-Alfa, Złotka i Józef tłokują już z haspla i w tych szybach spostrzega się polepszenie, jakkolwiek jeszcze nieznaczne, lecz za to w miarę stójek sytuacja zaraz się pogarsza, a przypływ płynu (przeważnie wody) jest nawet bardzo znaczny, należałoby więc:

a) Przyspieszyć tłokowanie w niedziele i święta bez przerwy.

b) Nakazać branie co 6 godzin próbek wprost ze szybu bez rozcieńczania ich benzyną, a to celem utrzymania dokładnej ewidencji stosunku zanieczyszczenia, względnie wody i emulsji do ropy.

c) Zalecić możliwe dzienne obliczanie wytłokowanego płynu, by w ten sposób mieć możność sumarycznego obliczenia wytłokowanej wody we wszystkich szybach w miesiącu.

d) Wreszcie licząc się z dość silnym przypływem wody, dla uspokojenia ogółu przedsięwziąć jak najprędzej zamknięcie wody, względnie usunięcie szkodliwego wpływu szybów: Wesoła Wdówka, Flora i Katherinen, a przynajmniej przygotować je do tego, jak to było uchwalone na ostatnim posiedzeniu, bo chociaż wiele danych przemawia zatem, że wody z tych szybów nie napływa, to jednak pewności nie ma, i usunięcie możliwego złego jest koniecznie wskazane.

W otworach: Jawa, Annen i Tschuschima racjonalne tłokowanie rozpocznie się na pewno w przyszłym tygodniu, a więc z tej strony Łoszenia będą wszystkie szyby odwadniać teren dokładnie, przypomnąć jeszcze tylko należy Nowinie zapuszczenie rur 4*.

Am 8. Mai wird bei 1300 M. Tiefe gekolbt, die Flüssigkeit nimmt ab, d. h. es wird mehr abgezogen, als hinzukommt. Es ist auch erwähnenswert, dass nach jedem Stillstande die Probe eine grössere Emulsion und eine kleine Wasserzunahme ergibt. Es ist eine Wendung zum Bessern zu verzeichnen, da die Produktion, die heute 6 Zist. täglich beträgt, anfangs sehr klein war.

Die Verunreinigung ist stark gesunken, u. zw. betrug sie: am 16. Mai bei Beginn des Kolbens 78% Wasser, 3% Emulsion, 19% Wasser Rohöl — 27. Mai: 37% Wasser, 23% Emulsion, 40% Rohöl — 29. Mai: 22% Wasser, 18% Emulsion, 60% Rohöl — 31. Mai: 10% Wasser, 35% Emulsion, 55% Rohöl — 3. Juni: 10% Wasser, 20% Emulsion, 70% Rohöl, schliesslich am 8. Juni: 10% Wasser, 16% Emulsion und 74% Rohöl. Wir sehen, dass anfangs viel Wasser, mässig Emulsion und sehr wenig Rohöl vorhanden war. Im Masse des Kolbens fällt das Wasser und die Emulsion und das Rohöl steigt, sodass schliesslich der Rohölgehalt das Wasser und die Emulsion übersteigt und der Schacht wieder produktiv wird. Heute wird ständig bei 1290 M. Tiefe gekolbt, die Probe ergibt 10% Wasser, 15% Emulsion und 75% Rohöl, die Produktion beträgt 9 Zisternen, die Besserung ist also bedeutend.

Josef wird gekolbt, die Gase werden immer schwächer, sodass diese zuweilen nur nach dem Kolben auftreten und fiel die Production von 25 auf cca. 12 Zisternen, während die Verunreinigung 5-20% beträgt. Gegenwärtig wird in einer Tiefe von 900 M. gekolbt. Der Rückgang der Produktion und das Schwinden der Gase kann damit erklärt werden, dass sich im Bohrloche zwei Kolben verschüttet vorfinden. Dieser Schacht sollte analog wie Zlotka eine Besserung bezgl. der Verunreinigung aufweisen, während dieser im Steigen begriffen ist. Es ist in diesem Schachte eine Wendung zum Schlechtern zu beobachten, die vielleicht nur zeitweise auftritt und im Masse des weiteren Kolbens sowie nach Herausziehen der beiden Kolben sich doch vielleicht bessern kann. Heute wird aus einer Tiefe von 850 bis 900 M. gekolbt und beträgt die Verunreinigung 20%. Es wurden insgesamt 109 Zisternen inkl. des Maivorrates übergeben.

Die Beobachtung der Schächte auf dem linken Ufer des Loszenibaches hat ergeben, dass die Gruben: Hadwiga, Kismet, Nowina, Tristan, Napoleon, Tadeusz-Alfa, Zlotka und Josef das Wasser mittelst der Haspel abziehen und eine, wenn auch nicht bedeutende Besserung aufweisen. Die Situation wird nach jedem Stillstande schlechter und ist der Wasserzufluss in einem solchen Falle bedeutend grösser, weshalb anzuordnen wäre, dass

a). die Schächte an Sonn- und Feiertagen ständig zu kolben sind,

b). je 6 Stunden eine Rohölprobe dem Bohrloche zu entnehmen ist, die man ohne Beigabe von Benzin zu untersuchen hat, um auf diese Art eine genaue Evidenz über das Verhältnis der Beimengungen zu ermöglichen,

c). die täglich geförderte Flüssigkeit ist auszuweisen, damit konstatiert werden kann, welche Mengen im jeweiligen Monat zu Tage gefördert worden sind.

d). Mit Rücksicht auf den ziemlich starken Wasserzufluss und auf die Beunruhigung, die alle interessierten Kreise ergriffen hat, ist das Wasser in den Schächten: Wesoła Wdówka, Flora und Katherinen

Przechodzę do szybów na prawym brzegu Łoszenia.

Nordstern. Do dnia 8/6 rurowano i zapuszczano 5" rury do 1371 m., poczem popołudniu zaczęto tłokować z głębokości 600 m. od góry. Tłok początkowo wynosił ropę, do godziny 4 popołudniu zcerpano 400 m. płynu do głębokości 1000 m. przyczem tłok wynosił już czystą ropę, od wczoraj wieczora do dzisiaj wynosi stale przeważnie ropę, teraz wierci bo zcerpał wodę, a łyżka ze spodu wynosi tylko ropę, niepodobna go zatem zmuszać do dalszego zcerpywania wody.

Szujski. Dnia 3/6 zarurowano 6" rurami do 1035 m. Ogólna głębokość szybu 1040 m. Do dziś wyrabia 7 metrów zasypu i zwierca kłoczek.

Tadeusz-Galicja rozszerza jamę i dopuszcza rury. Przyływ wody nieznaczny i tylko po każdym wybuchu silniejszy, wodę tę jednak łyżka zcerpuje łatwo. Dziś stan ten sam, przyływ mały, ropa na 20 sztang od góry.

Karpaty Nr. 7. Do 2/6 do godziny 9 wieczorem wiercono, i osiągnięto głębokość 1214.30 m. zarurowano 1210.42 m. poczem zaczęto tłokować z 7" rur z bębna, i w niecałą dobę ściągnięto płyn tłokiem od rur dziurkowanych tj. do głębokości 680 m. Od tego czasu zaczęto dalej łyżkować płyn 6" łyżką z góry tj. z głębokości 680 m. Od tego czasu zaczęto dalej łyżkować płyn 6" łyżką z góry tj. z głębokości 680 m., lecz płyn mimo intensywnego zcerpywania nie ubywa. Wyłyżkowuje się go od jednej do półtora cysterny, a ponieważ tenże nie opada, przeto taki przyływ wody na dobę przyjąć należy. W miarę łyżkowania łyżka wynosi trochę więcej ropy, obecnie 60% wody, a 40% ropy, lecz jest to zupełnie zrozumiałe, gdyż zcerpuje się ropę (płyn) z wierzchu. Rury 6" zwozi się i jest pewność, że w niedługim już czasie szyb ten będzie należycie tłokował wodę a tem samem racjonalnie przyczyni się do odwodnienia terenu. Dziś zcerpywano łyżką 800 m., od góry w głębokości 1000 m., jest już czysta woda, górą ropa.

Jan Kanty VIII. łyżkuje z bębna bez przerwy. Za 72 godziny stójki świątecznej przybyło płynu na 92 m. tj. z 5-ciu na 13-cie sztang. Dziś jest wody na 5 do 6 sztang od spodu, więc jej ubywa, nad wodą dość wysoki słup ropy. Wczoraj były dwa słabe wybuchy ropy za łyżką.

Felicyan 2. Dopiero dnia 3/6 od godziny 6-tej rano po zapłombowaniu wahacza zaczęto tłokować z haspla i wytłokowano 30 sztang ropy, poczem tłok wynosił coraz więcej wody, tłokowano z głębokości 1200 m. w święta nie tłokowano i mierzono stan wody specjalną łyżką, która zapuszczona na 15 i 12 sztang od spodu, wyszła pusta i nie wyniosła płynu, gdyż go tam nie było. Zapuszczona na 10 sztang od spodu, wyniosła wodę i trochę ropy, czyli że słup wody był 120 m., od spodu, przyplwu zatem przez święta nie było, gdyż dnia 29/5 słup wody od spodu mierzył 17 sztang. Obecnie łyżkuje z rur dziurkowanych, dziś zaś ze spodu. Pomiar wody wykazał dziś popołudniu słup wody na 9½ sztang od spodu tj. 110 m.

Felicyan 1 łyżkuje wodę ze spodu 6 godzin dziennie, a 16 godzin rozszerza jamę lub tłokuje, sytuacja niezmieniona, produkcja 2 cysterny na dobę.

Piast prawie nie ma wody, sytuacja ta sama, instrumentacja.

Opeg 2 wierci, wody bardzo mało a tę zcerpuje codziennie łyżką.

rinen unverzüglich abzusperren, oder aber es sind im Sinne der früheren Beschlüsse die nötigen Vorbereitungen hiezu zu treffen. Es sprechen zwar viele Anzeichen dafür, dass in diesen Schächten das Wasser nicht zufließt, da wir jedoch keine positive Gewissheit darüber haben, muss unbedingt etwas getan werden, um einem eventuell auftretenden Uebel vorzubeugen.

In den Schächten Jawa, Annen und Tschuschima dürfte man in der nächsten Woche intensiv zu kolben beginnen, sodass an dieser Seite des Loszenibaches alle Schächte das Terrain entwässern werden. Die Grube Nowina ist nachdrücklichst zum Einbauen der 4" Röhren aufzufordern.

Ich übergehe nunmehr zu den Schächten, die am linken Ufer des Loszenibaches liegen:

Nordstern. Bis zum 8. Juni wurden bis zu einer Tiefe von 1371 M. die 5" Röhren eingebaut, worauf nachmittags in einer Tiefe von 600 M. gekolbt wurde. Anfangs brachte der Kolben Rohöl heraus und wurde bis 4 Uhr nachmittags ca. 400 M. Flüssigkeit, bis zu 1000 M. Tiefe gekolbt. Von gestern abends bis heute kolbte man vorwiegend reines Oel, nunmehr wird gebohrt. Da das Wasser abgezogen zu sein scheint, ist es überflüssig, auf ein weiteres Abziehen des Wassers zu drängen.

Szujski. Am 3. Juni waren 1035 M. mit 6" Röhren verrohrt. Die Gesamttiefe beträgt 1040 M. Heute wird Nachfall ausgearbeitet.

Tadeusz-Galicja bohrt nach und baut Röhren ein. Der Wasserzufluss ist unbedeutend und nur nach jedem Ausbruche etwas stärker, welches Wasser jedoch leicht mit dem Löffel abgezogen wird. Der Stand ist unverändert, das Rohöl reicht bis zu 20 Stangen von oben.

Karpat Nr. 7. Die bis zum 2. Juni 9 Uhr abends erreichte Tiefe betrug 1214.30 M. davon verrohrt 1210.42 M. worauf die Flüssigkeit bis zu den perforierten Röhren, d. i. bis 680 M. abgezogen wurde. Die weitere Auslöfflung der Flüssigkeit mit einem 6" Löffel blieb ohne Erfolg, die Flüssigkeitssäule wurde nicht kleiner. Da täglich 1-1½ Zisternen gekolbt werden, die Flüssigkeit nicht abnimmt, kann angenommen werden, dass sich der Zufluss auf dieser Höhe hält. Der Löffel bringt allmählich mehr Rohöl heraus, gegenwärtig 40% und 60% Wasser, was vollständig erklärlich ist, da die Flüssigkeit von oben abgeschöpft wird. Die 6" Röhren werden zugeführt, sodass damit gerechnet werden kann, dass in kürzester Zeit man intensiv zu kolben beginnen wird. Heute wurden 800 M. abgelöffelt und ist in der Tiefe von 1000 M. reines Wasser, oben jedoch Oel.

Jan Kanty VIII wird ununterbrochen vom Bohrkrahn aus gelöffelt. Nach einem 72 stündigen Stillstande ist 92 M. Flüssigkeit zugekommen, d. h. also von 5 auf 13 Stangen. Das Wasser, das abnimmt ist heute nur 5-6 Stangen von unten hoch, über dem Wasser eine ziemlich hohe Rohölsäule. Gestern waren zwei schwache Ausbrüche.

Felician 2. Erst nachdem der Balance plombiert worden war, wurde am 3. Juni früh 6 Uhr aus einer Tiefe von 1200 M. mittelst Haspel zu kolben begonnen und cca. 30 Stangen Rohöl zu Tage gefördert; der Kolben brachte hernach immer mehr Wasser herauf. Während der Feiertage wurde nicht gekolbt, der bis zu 15 und 12 Stangen von unten eingelassene Löffel brachte nichts heraus. Der bis zu 10 Stangen von unten eingelassene Löffel war mit Wasser und Rohöl gefüllt, sodass die Wasserssäule wohl cca. 120 M. hoch sein dürfte. Es war

Felicya zcerpuje wodę prawie codziennie 8 godzin, a 16 godzin wierci. Przyływ wody zcerpuje do rur dziurkowanych tj. do głębokości 800 m. Dziś bez zmiany, wybuchu nie było.

Renata wierci, płyn mają zcerpywać do głębokości 450 m. z góry jest to przeważnie ropa, szyb zaczyna być produktywnym. Dziś płyn zcerpany 41 sztang od góry tj. 470 m.

Eliseum wierci, słup wody 12 m. od spodu, ponad wodą do wierzchu ropa.

Liwia. Dwa dni stójki z powodu montowania haspla, płyn po 48 godzinach przybył na 150 m. tj. z głębokości 1100 do 950 m. Montują parociagi, jutro zacząć tłokować z haspla. Przyływ znacznie mniejszy.

Anni wczoraj zarzucono ilet aż 6° rury, obecnie ubijają z wahacza, wody nie próbowano czerpać, gdyż utworzyła się powała.

Ze sprawozdania tego widzimy, że i w tych szybach sytuacja się poprawiła, a większy przyływ wody wykazują tylko szyby: Karpaty Nr. 7, Jan Kanty Nr. 8 i Felician Nr. 2, w tych więc szybach odwadnianie terenu tj. tłokowanie musi być intensywne, a gdyby pierwsze dwa, tj. Karpaty i Jan Kanty tłokowały do tego z haspla, zcerpywanie zupełnie przyływu wody ograniczałoby się najprawdopodobniej do 6 godzin dziennie. Ciekawe zapewne będą rezultaty tłokowania w szybach Szujski i Nordstern, o których to jedynie powiedzieć można, że wykazywały początkowo wielki przyływ wody.

Komisja na razie stawia tylko jeden wniosek:

Polecić pp. kierownikom szybów, szczególnie z lewego brzegu Łoszenia ażeby codziennie co 6 godzin badali z wirówki bez benzyny, stan i zawartość wytlóconego płynu, a to na to, by mieć stałą i dokładną ewidencję zanieczyszczenia, oraz ażeby ile możności choćby w przybliżeniu zrobić sobie obraz wytłaczanego dziennie płynu, i móż na tej podstawie obliczyć ilość wytłokowanej wody.

Równocześnie komisja wykonawcza przypomina poprzednio uchwalone, a niewykonane wnioski, z tą ze swej strony propozycją, by odtąd wnioski przyjęte na posiedzeniu komitetu obowiązywały od chwili uchwalenia ich, co jest do przeprowadzenia najpierw dlatego, że komitet nie uchwała rzeczy niemożliwych, a następnie i z tego powodu, że i tak teraz pp. kierownicy zagrożonych szybów są obowiązani obecni na posiedzeniach komitetu, słyszą uchwały, i nie będą mogli i nie potrzebują się tłumaczyć tem, że tego lub owego polecenia nie otrzymali.

1. Stałe i nieprzerwane bez względu na święta i niedziele tłokowanie wszystkich zawodzionych szybów.

2. Przygotowanie szybów Wilhelma, Wesoła Wdówka i Flora do badania ich stanu ewentualnego zawodnienia.

3. Przyjęcie nocnego kontrolora do tłokowania w myśl wniosku Pana Fabiańskiego.

4. Odniesienie się do Starostwa w Drohobyczu i do Związku producentów o urządzenie łapaczki na emulsję po za terenem Tustanowic, względnie urządzenie odpowiedniego miejsca na spalanie odpadków ropnych.

Wreszcie Pan Włodarczyk do wiadomości komitetu, że wniosek o zwrot się

also in den Feiertagen kein Wasser zugekommen, da am 29. Mai die Wassersäule 17 Stangen hoch stand. Gegenwärtig wird aus den perforierten Röhren gekolbt. Der heutige Wasserzustand betrug 9 1/2 Stangen, somit 110 M.

Felician 1 löffelt 6 Stunden hindurch Wasser und bohrt während 16 Stunden nach. Die Situation ist unverändert, die Produktion beträgt 2 Zist. per Tag.

Piast hat fast gar kein Wasser und wird instrumentiert.

Opeg 2 wird gebohrt. Das wenige Wasser wird täglich ausgelöffelt.

Felicia löffelt täglich 8 Stunden Wasser und bohrt während 16 Stunden. Das Wasser wird bis zu den perforierten Röhren abgezogen, d. i. bis 700 M. Sonst unverändert.

Renata wird gebohrt. Die Flüssigkeit wird bis 450 M. abgezogen, oben ist meist Rohöl und beginnt der Schacht produktiv zu werden. Heute wurden 470 M. Flüssigkeit abgezogen.

Eliseum wird gebohrt, die Wassersäule ist 12 M. hoch, über dem Wasser bis hinauf Rohöl.

Liwia war 2 Tage ausser Betrieb, da die Haspel montiert worden ist. In 48 Stunden ist 150 M. d. i. bis 950 M. Wasser zugekommen. Es werden die Dampfleitungen montiert und wird morgen mittelst der Haspel gekolbt werden. Der Zufluss ist bedeutend schwächer.

Anni wurde gestern bis zu den 6° Röhren mit Lehm verklebt. Gegenwärtig wird vom Balance aus vernagelt.

Wir ersehen aus dem Vorgesagten, dass sich auch hier die Situation gebessert hat und weisen nur die Schächte: Karpath 7, Jan Kanty 7, und Felician 2 Wasserzufluss auf; diese Schächte müssen sonach intensiver arbeiten und wenn die Schächte Karpath und Jan Kanty das Wasser mittelst der Haspel abziehen würden, würden 6 Stunden per Tag hinreichen, um das während des Tages zufließende Wasser abzuziehen. Das Kolben der Schächte Nordstern und Szujski wird wohl interessante Resultate ergeben, da diese Schächte anfangs viel Wasser aufzuweisen hatten.

Die Kommission stellt daher vorläufig den nachstehenden Antrag:

Den Betriebsleitern ist zu empfehlen — insbesondere am linken Ufer des Loszenibaches alle 6 Stunden eine Centrifugenprobe zu machen — jedoch ohne Benzin, den Stand und Gehalt der geförderten Flüssigkeit zu untersuchen, um eine genaue Evidenz der Verunreinigungen zu haben und um ungefähr das Quantum der täglich geförderten Flüssigkeit zu wissen, wonach man die geförderten Mengen Wassers berechnen könnte.

Gleichzeitig bringt die Exekutivkommission die bereits gefassten Beschlüsse zur Kenntnis, die bisher nicht ausgeführt wurden und empfiehlt diesen Beschlüssen sofort nach Beschlussfassung volle Rechtswirksamkeit zu verleihen. Die Aufträge können umsomehr durchgeführt werden, als das Komitee nichts unmögliches verlangt und die Herren Betriebsleiter, die verpflichtet sind, den Sitzungen beizuwohnen, können ja sofort von den Beschlüssen Kenntnis nehmen.

do Niego za pośrednictwem P. Radcy Horszowskiego, z żądaniem przesyłania Związkowi codziennych raportów komisji wykonawczej a nadto prosił, by P. Włodarczyk ewentualnie raz na tydzień przyjeżdżał do Lwowa i przedstawiał Związkowi sytuację zagrożonych szybów.

Wobec tego P. Włodarczyk uprasza komitet o oficjalne upoważnienie do uczynienia zadość temu żądaniu Związku, oraz o polecenie komuś przepisывania względnie odbijania na maszynie codziennych raportów, i rozsyłania ich codziennie Urzędowi górniczemu, P. dyrektorowi Meszárosowi, P. Inżynierowi Fabiańskiemu i Związkowi producentów.

Nad wnioskiem komisji wykonawczej, przypomnieniem jej co do wykonać się mających uchwał komitetu, oraz żądaniem Związku producentów wywołuje się długa dyskusja, w której zabierają głos niemal wszyscy członkowie komitetu.

Wszczegółności P. Przewodniczący w sprawie wniosku komisji wykonawczej, nie uważa za wskazane wydawać takie polecenie, lecz zwraca się z prośbą do obecnych pp. kierowników zagrożonych kopalń, ażeby w interesie samej sprawy i dla dobra ogółu zechcieli poświęcić trochę czasu na branie co 6 godzin próbek, i badanie ich stanu i wartości żwirówki bez benzyny.

Dalej P. Przewodniczący oznajmia, że w sprawie przypomnienia ad 1). wydał odnośnym kopalniom polecenie ~~łokowania~~ w niedziele i święta bez przerwy.

Co do przypomnienia ad 2). tj. sprawy przygotowania szybów do badania ich, to komitet po dyskusji przychodzi do przekonania, że na Florze nie da się nic zrobić, bo tam są rury urwane a zresztą tam nie rozchodzi się o wodę wierzchnią, o której można z wszelką pewnością przypuścić, że jest zamkniętą, lecz o solankę, która dotąd sąsiadom nie szkodziła.

Co do Wesołej Wdówki zaś to komitet stoi na tem stanowisku, że należy wprawdzie jak to już było uchwalone wezwać uprawnionych, by szyb ten uporządkowali, a dopiero jeżeli to nie poskutkuje, wtedy w drodze przymusowej zarządzi zbadanie szybu i w miarę wyniku nawet zabicie.

Co do 4) w sprawie usunięcia emulsji, po dyskusji komitet na wniosek p. Szczepanowskiego postanawia uprosić pp. Mikuckiego i Longchamps, ażeby udali się osobiście do Starostwa, celem przyspieszenia postawienia łapaczki na odpadki ropne.

P. Przewodniczący zabiera głos w sprawie prośby komisji wykonawczej o polecenie komuś przepisывania codziennych raportów i odsyłania ich Urzędowi górniczemu i innym, i jest zdania, że należy tę czynność powierzyć za osobnym wynagrodzeniem prowadzącemu protokoły p. Oczosalskiemu, na co się komitet zgadza.

Po dyskusji, co do żądania Związku producentów komitet uchwała wniosek p. Szczepanowskiego.

Odpowiedź Dyrekcyi Związku producentów pisemnie lub ustnie (z poprawką P. Przewodniczącego, ustnie przez pp. Sulimirskiego i Russockiego), że komitet z całą gotowością będzie udzielał Związkowi odpisów codziennych raportów komisji wykonawczej, i ciągle utrzymywał Związek au courant całej kwestyi wodnej, zarazem jednak zaznaczyć, że

Diese Beschlüsse sind:

1). Die verwässerten Schächte müssen ununterbrochen auch an Sonn- und Feiertagen gekolbt werden.

2). Die Schächte Wilhelma, Wesoła Wdówka und Flora sind auf die Wasserhaltigkeit zu untersuchen.

3). Es ist im Sinne des Antrages des Herrn Ing. Fabiański ein Kontrollor für die Nacht zu engagieren.

4). Die Bezirkshauptmannschaft und der Verband der Rohöl-Produzenten sind zu ersuchen, dass sie unverzüglich auf einem von Tustanowice entfernten Terrain geeignete Vorrichtungen treffen, um die Emulsion aufzufangen und die Rohölabfälle zu verbrennen.

Herr Włodarczyk teilt ferner mit, dass sich der Landesverband der Rohöl-Produzenten durch Vermittlung des Herrn Finanzrates Horszowski an ihn gewendet habe, es möge dem Verbands tagtäglich über die Arbeiten der Exekutiv-Kommission Bericht erstattet werden, oder aber es möge Herr Włodarczyk einmal wöchentlich nach Lemberg kommen, um dort Bericht zu erstatten.

Herr Włodarczyk ersucht daher, ihm officiell zu gestatten, dem Ersuchen des Landesverbandes Folge zu leisten, ferner, Jemand zu beauftragen die täglichen Rapporte umzuschreiben und dem Bergamte, dem Herrn Direktor Meszáros, dem Herrn Ing. Fabiański und dem Landesverbande der Rohöl-Produzenten einzusenden.

Ueber diese Ausführungen entspinnt sich eine lebhaftete Debatte, in deren Verlauf der Vorsitzende erklärt, er halte die Ausführung dieser Tätigkeit nicht für notwendig. Er bittet vielmehr die Herren Betriebsleiter im Interesse des allgemeinen Wohls, die Proben fleissig jede 6 Stunden zu nehmen und auf der Centrifuge zu untersuchen.

Ferner teilt der Vorsitzende mit, dass er bereits den Auftrag erteilt habe, die Schächte auch an Sonn- und Feiertagen zu entwässern.

Bezgl. der im Sinne des P. 2 zu treffenden Vorbereitungen gelangt das Komitee zur Ueberzeugung, dass sich auf Flora nichts tun lasse, da dort die Röhren gerissen sind und wir es dort nicht mit Oberwasser, das bestimmt gehörig abgesperret ist, sondern mit Salzwasser zu tun haben, welches bisher für die Nachbarn nicht von Nachteil war.

Bezgl. Wesoła Wdówka müssen im Sinne der früheren Beschlüsse die Bevollmächtigten aufgefordert werden, den Schacht in Ordnung zu bringen und falls diesem Auftrag keine Folge geleistet werden sollte, würde man im Zwangswege den Schacht untersuchen und eventuell vernageln müssen.

Ad. P. 4) werden über Antrag des Herrn Ing. Szczepanowski die Herren Longchamps und Mikucki ersucht, bei der Bezirkshauptmannschaft vorzusprechen, welche die nötigen Vorkehrungen treffen solle.

Der Vorsitzende glaubt, vorschlagen zu können, dass man die Ueberschreibung der Rapporte dem Herrn Oczosalski, der die Protokolle führt, gegen eine separate Vergütung übergeben möge, was auch angenommen wird.

Bezgl. des Verlangens des Landesverbandes der Rohöl-Produzenten beschliesst das Komitee über Antrag des Herrn Szczepanowski:

Dem Landesverbande ist schriftlich oder mündlich die Herren Sulimirski und Russocki zu sagen. Das Komitee ist gerne bereit, dem Verbands die Rapporte zu liefern.

ze względu na wysokie koszty, jakie ta sprawa wogóle za sobą pociąga, komitet uważa za wskazane, żeby Związek zechciał przyczynić się w stosunku 10 szybów do całej akcji, a to tembardziej, że tylko pewna grupa producentów z obu stron Łoszenia aż po potok Ponerlanka ponosi koszty odwadniania Tu- stanowic, słusznem by zatem było żeby Związek zechciał choć w części zastąpić innych producentów, którzy są jego członkami.

Na tem posiedzenie o godzinie szóstej wieczorem zamknięto i protokół ukończono.

einzusenden und ihn über den Stand der Verwässerungen au courant zu halten, muss jedoch bemerken, dass mit Rücksicht auf die grossen Kosten der Aktion, der Verband sich im Verhältnisse von 10 Schächten an den Kosten beteiligen möge und dies umsomehr, als nur ein Teil der Produzenten die Kosten trage und es daher nur recht und billig ist, wenn der Verband in Vertretung anderer Produzenten die Aktion materiell unterstütze.

Hierauf wird die Sitzung um 6 Uhr abends geschlossen.

REGULAMIN DLA WYDZIAŁU CENTRALNEGO ZWIĄZKU TECHNIKÓW WIERTNICZYCH W BORYSŁAWIU.

A. Prawa i obowiązki Wydziału.

§. 1. Do wydziału należy:
a) reprezentowanie Tow. na zewnątrz,
b) zawiadywanie funduszami Tow.,
c) wystawianie legitymacji i przyjmowanie członków.
d) mianowanie delegatów Tow. w miejscowościach, gdzie nie ma warunków do zawiązania odrębnej Sekcji,
e) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych zgromadzeń członków Tow.,
f) zawieszanie wydziałów sekcyjnych w ich czynnościach wówczas, gdy ich działalność okazała się bądź dla Tow. szkodliwą, bądź w ten sposób opieszałą, iżby to tamowała prawidłowy rozwój Tow. W wypadkach podobnych ma Wydział centralny obowiązek zwołać Walne Zgrom. sekcyjne, celem przeprowadzenia nowych wyborów.

§. 2. Tylko Wydział centralny przyjmuje nowych członków i przydziela ich do poszczególnych sekcji.

§. 3. Wydział centr. obowiązany jest zawiadomić Wydział sekcyjne o Ogólnem Wal. Zgrom. czł. Tow., z podaniem porządku dziennego, na ośm dni naprzód. Również obowiązkiem Wydz. centralnego jest zawiadomić Wydział sekcyjne o treści wniosków mających być wniesionymi na Ogóln. Wal. Zgrom. czł. T.

§. 4. Wydział centr. obowiązany jest umieszczać sprawozdania z każdego osobnego Walnego Zgromadzenia w najbliższym numerze czasop. „Ropa”.

§. 5. Wydział centr. obowiązany jest sporządzić przed Og. Zgrom. Walnem czł. Tow. doroczne sprawozdanie obejmujące:
a) wykaz dokładny czł. Tow., b) zamknięcie rachunkowe, c) treściwy zarys z działalności Tow. za czas od ostatniego O. W. Zgrom.

O ile fundusze Tow. nie pozwolą na wydrukowanie dorocznego sprawozdania w ilości egz. odpowiadającej liczbie członków Tow., sprawozdanie takie ma być sporządzonem przynajmniej w jednym egzemplarzu i takowy na ośm dni przed Og. W. Z. ma być wyłożony w lokalu Tow. celem dania możności członkom przeglądu takowego.

Egzemplarz ten ma być po O. W. Z. przechowany w archiwum Tow.

§. 6. Wydział centr. zatwierdza regulaminy obrad dla wszystkich komisji Tow., przychem każda kom. ma się w dniach 10 po wyborze ukonstytuować, wypracować nowy regulamin i takowy przesłać do Wydz. centr. celem zatwierdzenia, lub też kierować się regulam. wypracowanym przez poprzednią komisję, a przez Wydz. centr. jest zatwierdzonym.

§. 7. Wydział składa się: z przewodniczącego, 2 zastępców, Sekretarza, Skarbnika i 5 członków Wydziału razem 10 osób.

§. 8. Posiedzenie jest ważnem tylko w obecności prezesa lub jego zastępcy i 4 członków Wydz. — razem musi być 5 osób.

§. 9. Uchwały wszystkie zapadają większością głosów.

§. 10. Posiedzenia Wydz. są jawne, w razie potrzeby i uznania tajne.

§. 11. Członkowie komisji mają stałe głos doradczy, inni członkowie za każdorazowym zezwoleniem wydziału.

§. 12. Członek Wydziału, który 2 z rzędu posiedzenia opuścił, bez usprawiedliwienia przed posiedzeniem, lub przyjętych obowiązków nie wypełnia, może być wykluczonym z Wydziału. Wydział kooptuje na jego miejsce innego członka aż do najbliższego W. Zgrom. czł. Tow.

§. 13. Jeżeli Wydział wykluczy jakiego członka, obowiązany jest o tem zawiadomić wszystkie sekcje, podaniem powodu wykluczenia.

§. 14. Zwyczajne posiedzenia Wydziału odbywają się w dnie stale określone, a do wiadomości wszystkich sekcji i komisji podane.

Nadzwyczaj. posiedz. Wydz. odbywają się w miarę potrzeby a termin zwoływania takowych może być różnym.

B. Prawa i obowiązki prezesa.

1. Zwoływanie Walnych Zgromadzeń i posiedzeń Wydziału według własnego uznania, jakoteż w wypadkach statutem przewidz.

2. Przewodniczenie na posiedzeniach Wydziału i W. Zgrom.

3. Przewodniczący ma prawo zawiesić w urzędowaniu każdego członka Wydziału za niewykonywanie przyjętych obowiązków, lub działania na szkodę Tow., z warunkiem zwołania posiedz. Wydziału w tej sprawie.

4. Przewodniczący z Sekretarzem reprezentują Tow. na zewnątrz.

5. Przewodniczący ma obowiązek wglądania w poszczególne czynności członków wydziału, sekcji i komisji bądź to osobiście, bądź przez wyznaczonego przez siebie lub Wydział członka Wydziału.

6. Przewodniczący odbiera listy i przekazy.

7. Podpisuje listy z sekretarzem.

8. Podpisuje asygnaty na wydać się mające pieniądze.

9. Czuwa nad wykonaniem uchwał Wydziału.

C. Prawa i obowiązki zastępcy przewodniczącego.

1. Być pomocnym przewodniczącemu, a w nieobecności tegoż korzystać z praw i obowiązków przewodniczącego.

D. Obowiązki Sekretarza.

1. Prowadzić protokół Walnych zebrań i posiedzeń Wydziału w książkach na ten cel przeznaczonych.

2. Prowadzić korespondencję z przewodniczącym.

3. Reprezentować Tow. razem z przewodniczącym.

E. Obowiązki Skarbnika.

1. Skarbnik prowadzi kasę, prowadzi książki kasowe, wydaje kwity do odbioru pieniędzy.

2. Wydaje pieniądze na asygnatę przewodniczącego.

3. Układa roczne sprawozdanie kasowe na W. Zgrom.

4. Udziela komisji skontrol., w każdej chwili, wszelkich wyjaśnień, książek, dowodów i gotówki do przeprowadzenia skontrolum.

5. Przechowuje gotówkę.

G. Obowiązki i prawa poszczególnych członków Wydziału.

1. Stałe i regularne uczęszczanie na posiedz. Wydz., a to ze skutk. przewidz. w §. 12.

2. Każdy czł. Wydziału (jak i czł. Tow.) obowiązany jest o wszelkich niestosownych (niehonorowych) czynach czł. Tow. zawiadomić Wydział, który po rozpatrzeniu sprawy oddaje ją komisji polubownej.

ROZSPRZĘGACZ LINOWY NAPISAŁ INŻ. ADAM MERMON.

Cały szereg wypadków wyjechania na koło linowe korony wieży wiertniczej przy tłokowaniu windą parową, liczne z tego powodu stójki, naprawy uszkodzonych części, a co najważniejsze, pożary stąd powstałe, spowodowały bliższe zajęcie się tą sprawą dla zapobieżenia złemu.

Jedyny do tychczas przyrząd zabezpieczający, samozamykający się wentyl parowy, sprzężony z dzwonkiem sygnałowym, okazał się w wielu wypadkach zawodnym, już to wskutek wadliwej konstrukcji, nieszczelności, już to wskutek nieodpowiedniego nastawienia, tak, iż pomimo zamknięcia dopływu pary w rurociągu doprowadzającym głównym, ruchome części maszyn i tłok, posiadając znaczną energię kinetyczną, a mając impuls od pozostałej pary w przewodach, nie zatrzymują się w odpowiednim miejscu i powodują przerzut obciążnika przez koło linowe na koronie. W tym wypadku wskazanem byłoby zastosowanie automatycznego hamulca, działającego pod ciśnieniem pary lub powietrza, a połączonego z ruchem pasterki linowej w górnej części wieży wiertniczej, przezco nastąpiłoby doraźne zatrzymanie bębna wyciągowego.

Drugim sposobem zapobieżenia złemu jest odłączenie obciążnika od liny po wyjściu tłoka z utworu świdrowego; sposób usuwający w znacznej mierze niebezpieczeństwo, jednak nieabsolutnie pewny. Lina bowiem musi posiadać pewne zgrubienie na końcu (dotychczas pasterka lub chociażby mufka sztangowa) dla połączenia z obciążnikiem i tłokiem, które przebiegając po rozłączeniu się ze znaczną chyżością po kole linowym może spowodować znaczne uderzenia i iskry.

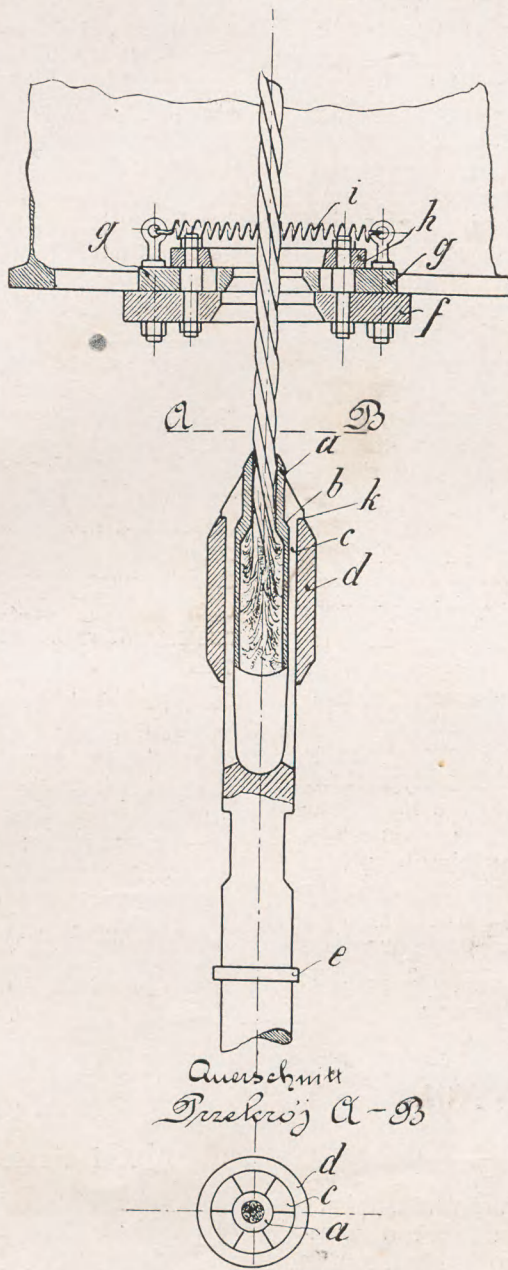
Załączony rysunek przedstawia jedno rozwiązanie powyższego zadania. Rozstrzępiony koniec liny wyciągowej jest zalany ołowiem lub białym metalem w pochwie *a*, która posiada odsadkę *b*. Pochwa ta wchodzi do uchwyty *c*, przeciętego wzdłuż osi na 4 lub 6 części dla rozchylenia się uchwyty przy wejściu lub wyjściu pochwy; uchwyt bowiem jest wewnątrz górą wytoczony odpowiednio do zewnętrznej strony

SELBSTTÄTIGE SEIL-AUSKUPPELUNG VON INGENIEUR ADAM MERMON.

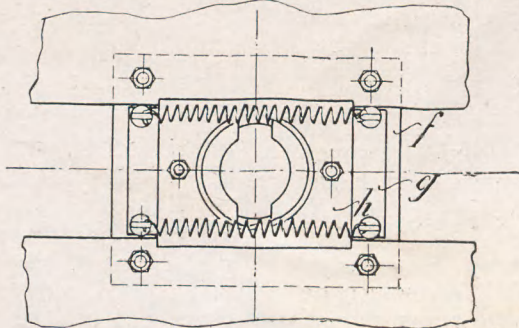
Eine ganze Reihe von Unglücksfällen im Bohrbe-triebe sind auf die Nachlässigkeit beim Ausfahren mit dem Schmandlöffel oder Kolben bis an die Turmkrone zurückzuführen. Abgesehen von den vielfachen Reparaturen und Stillständen, die sich dadurch ergeben, ist es auch schon des öfteren selbst zu Bränden gekommen und man sah sich daher veranlasst, diesem Übelstande abzuhelpen.

Die einzige bis jetzt bestehende Sicherheitsvorrichtung gegen das zu hohe Ausfahren besteht in der Dampfdrosselklappe welche durch den Täuferzeiger betätigt wird und mit der Signalglocke verbunden ist. Diese Vorrichtung jedoch büsst an Sicherheit viel durch die Ungenauigkeit des Apparates und die kinetische Energie der Maschine selbst ein, da diese im Momente der Dampfabsperung nicht stehen bleibt sondern noch weiter läuft. In diesem Falle wäre es angezeigt eine automatische Bremse, Luft oder Dampfbremse einzuschalten, welche durch den Seilwirbel betätigt wird und den sofortigen Stillstand der Trommel hervorruft. Ein zweiter Fall wäre die Auskuppelung der Schwerstange vom Seil im Momente des Ausfahrens aus dem Bohrloche. Diese Einrichtung beseitigt im grossen Masse die Gefahr, ist jedoch nicht ganz sicher, da das Seil am Ende eine Verdickung haben soll (bis jetzt Seilwirbel oder Stangenmuffe), für die Verbindung mit der Schwerstange und Kolben, welche nach der Entkuppelung mit grosser Geschwindigkeit über die Seilrolle läuft und starke Stösse und Funken hervorrufen kann.

Beiliegende Zeichnung stellt eine Lösung der vorhergehenden Aufgabe vor. — Das zerschlissene Ende des Seiles ist mit Blei oder Weissmetall in eine Scheide *a* eingegossen, welche oben abgesetzt ist. Diese Scheide wird von einem 4—6 fach der Länge nach geschlitzten Futter *e* umklammert, welches entsprechend dem Absatze der Scheide *a* angearbeitet ist und das Halten sowie Loslassen der Scheide zu bewirken hat. Durch einen streng aufgepassten Ring *d* wird das Futter zusammengehalten. Am unteren Ende des Futters *e* ist entweder eine Muffe oder eine andere Verbin-

*Widok z góry na płytę
Ansicht der Platte von oben.*

pochwy **a** i przez ciasne nasunięcie pierścienia **d** przytrzymuje pochwę. Uchwyt jest zakończony dołem mufą, lub urządzeniem werblorem i mufą dla połączenia z warsztatem tłokowym; w środku tego połączenia jest płytka **e**, przeszkadzająca zbytniemu opadnięciu pierścienia **d**. Pierścień ten ma być o tyle ciasno nasunięty na łapy uchwytu, aby przechodząc w rurach do góry nie mógł się zesunąć.

Do dźwigarów korony jest przymocowana druga część przyrządu, składająca się z płyty **f** i dwu zasuw **g**, prowadzonych między dźwigarami i płytą **h**. Płyta **f** posiada otwór, przez który przechodzi uchwyt **c**, lecz nie przejdzie pierścienia **d**. Przy przejściu więc przez górny przyrząd wysuwa się pochwa **a** z uchwytu **c**, po zsunieniu się z niego pierścienia **d**, zatrzymanego przez płytę **f**, i przechodzi przez koło linowe, równocześnie zaś uwolniony obciążnik zawiesza się występami **k**, na zasuwach **g**, które ściągane sprężynami **i** przylegają ściśle do uchwytu; unikamy w ten sposób opadnięcia warsztatu tłokowego na stół wierniczy i możliwych stąd następstw. Cel ten można osiągnąć także w inny sposób, przymocowawszy pod płytą **f** rodzaj korony z klinami, na sposób korony klinowej po gładki drut sztagowy, odpowiednio dymenzyonowanej do pierścienia **d**, tak że przy oswobodzeniu się liny kliny, naciskane sprężyną, przytrzymują zaraz pierścień i cały przyrząd.

O ile koniec liny z pochwą **a** nie wywoła groźniejszych uderzeń przy przeskoku przez koło linowe, o tyle cel jest osiągnięty, dlatego należy pochwę możliwie skromnie dymenzyonować, jednak bez uszczerbku dla należytego osadzenia tamże liny.

Jako jeden z pomysłów w tym kierunku, a dążących do usunięcia nieszczęśliwych wypadków i ocalenia nie tylko mienia właścicieli, ale może nawet i życia robotników, nie robię żadnych zastrzeżeń patentowych w tym kierunku, lecz podaję go do wiadomości ogółu dla wymiany myśli i opracowania dokładniejszego tego problemu. Sprawa jest aktualną ze względu na ilość szybów będących w tłokowaniu a nieusuniętych dotychczas możliwości wypadków.

Z TERENÓW NAFTOWYCH.

Zaniechanie wierceń na Węgrzech.

Będąc dokładnie poinformowanym o stosunkach naftowych na Węgrzech, jak również o wierceniach w Zboró (komitat Saros) upraszam o sprostowanie w imię prawdy notatki „Zaniechanie wierceń na Węgrzech” umieszczonego w Nr. 6 czasopisma „Ropa”.

Nie jest bowiem zgodnie z prawdą, jakoby Francusko-węgierski Syndykat naftowy, który w miejscowości Zboró wiercił kilka szybów zastanowił dalsze roboty, albowiem wiercenia te pozostały bez rezultatu. Nie prawda jest również, że Syndykat ten wydał na te wiercenia 160.000 koron. Prawdą jest natomiast, że Syndykat Francusko-węgierski żadnych wierceń w Zboró nie wykonał, nie ma sam żadnych terenów, nie mógł więc ani robót wierniczych zastanawiać, ani ponieść strat w kwocie 160.000 K. Prawdą jest dalej, że Syndykat naftowy „Otto Brugger & Comp.” prowadzi poszukiwania naftowe w Zboró, a nie jak pisał „Ropa” w Zboró.

dung für das weitere Werkzeug hergestellt. Für den Ring **d**, welcher nur so gross sein darf, dass er bequem in die Rohre hineingeht ist ein Aufsatz **e** angebracht, auf welchem er bei der Auslösung stehen zu bleiben hat. Der zweite Teil der Vorrichtung ist an den Kronenträgern befestigt und besteht aus der Platte **f** und zwei Schiebern **g**, welche einer Führung einerseits zwischen den Trägern und der Platte **h** andererseits haben, zwischen welchen das Futter **e** durchgeht während dessen der Ring **d** von der Platte **f** abgestreift wird. Die Scheide **b** macht sich durch den Seilzug aus dem Futter frei und geht über die Seilscheide, während das Futter **e** durch die beiden Schieber **g**, welche durch Federn **i** zusammengepresst werden, an der Kante **k** hängen bleibt. Auf diese Weise verhindern wir das Herabfallen des Werkzeuges auf die Schliessbank und verhüten auch dadurch die daraus entstehenden Folgen. Dasselbe kann man auch dadurch erreichen, indem man unter der Platte **f** ein Art Keilfangkrone anbringt, welche entsprechend dem Ringe **d** dimensionirt sein muss und die so funktionirt, dass beim frei werden des Seiles die Keile durch Federn gepresst sowohl den Ring als auch die Vorrichtung festhalten. Wird die Scheide **a** möglichst klein dimensionirt natürlich nur so, dass dadurch die Seilbefestigung keinen Schaden erleidet, so müsste bei normalem Verlauf ein gefährlicher Schlag beim Übergang über die Seilscheibe ausgeschlossen und der Zweck des Ganzen somit erricht sein.

Diesen Gedanken übergebe ich ohne Patentvorbehalt der Allgemeinheit und hoffe dadurch sowohl dem Leben der Arbeiter als auch dem Unternehmungskapital einen Dienst zu erweisen und eine Verbesserung dieses Problems anzuspornen. Die Sache ist aus dem Grunde aktuell, weil die meisten Schächte kolben und gegen mögliche Unglücksfälle genannter Art nicht gesichert sind.

ÜBER NAPHTATERRAINS.

Aufgelassene Bohrungen in Ungarn.

Da ich über die in Ungarn und insbesondere über die in Zboró (Komitat Saros) vorgenommenen Bohrungen genau unterrichtet bin, ersuche ich Sie im Interesse der Wahrheit die in der letzterschiedenen Nummer VI. Ihrer gesch. Zeitschrift veröffentlichte Notiz „Aufgelassene Bohrungen in Ungarn“ wie nachstehend zu berichtigen:

Es ist nicht richtig, als ob ein französisches Syndikat die in Zboró vorgenommenen Bohrungen mangels eines positiven Resultates aufgelassen und für die Bohrung 160.000 Kronen verwendet hätte.

Es entspricht vielmehr der Wahrheit, dass das französische Syndikat in Zboró überhaupt nicht gebohrt hat und demnach auch nicht den vorgenannten Betrag für diesen Zweck verwenden konnte.

In Zboró hat eine Schweizer Firma „Otto Brugger & Comp.” eine Versuchsbohrung bis zu einer Tiefe von 950 M. ausgeführt und hat der Schacht starke Gase und schöne Ölsuren aufgewiesen.

się geolog Dr. Chesnais, jako pełnomocnik pewnej grupy francuskiej i zakupił terena te dla Francuzów, obowiązując wyżej wymienioną firmę do przyjęcia ceny kupna w akcyach tego Towarzystwa, i do akordowego dalszego wiercenia, aż do zupełnego zrealizowania interesu.

Gdy jednak ta Spółka francuska z powodu nagłej śmierci swego głównego akcyonariusza hr. de la Falaise w terminie warunków kupna nie wykonała, a zasięgnięte bliższe informacje nie dały dostatecznej gwarancji prędkiego załatwienia sprawy, postanowiono chwilowo zastanowić dalsze wiercenie do chwili wyjaśnienia sytuacji, ewentualnie rozwiązania kontraktu.

Gdy jedno z tych ewentualności nastąpi, zostanie kopalnia w Zboró dalej w ruch puszczona, gdzie cały zmontowany kompletnie szyb wiertniczy, wszystkie rury i narzędzia, jak również część personelu wiertniczego oczekuje dalszych dyspozycji.

W całej tej sprawie dziwnym jest tylko zachowanie się prasy węgierskiej; dla czego w kraju gdzie tak rząd krajowy jak i całe społeczeństwo wielką przykładą wagę do powstania rodzimego przemysłu naftowego i zatrudnienia przy nim biednej ludności północnych komitatów — prasa tamtejsza sprawą tą wcale poważnie się nie zajmuje. Wystarczy to podać do jakiegoś małego komitatowego pisemka najdziwaczniejszą pogłoskę o nafcie, a zaraz wszystkie poważne pisma stołeczne powtarzają to, nie zadawszy sobie najmniejszego trudu nad sprawdzeniem tej wiadomości. Tak powstają dziwolagi, że np. przy budowie kolei w miejscowości X., przy kopaniu przekopu natrafiono na bogate źródła naftowe, że przy kopaniu studni w Y., wybuchła obfita ropa o której później nic się więcej nie słyszy. Za to w innej miejscowości gdzie racjonalnie prowadzone poszukiwania, wykazują faktycznie ślady i gazy ropne, gdzie najprędzej ropę dowiercić by można — piszą że z powodu braku rezultatów wiercenia się zastanawia. Wiadomości te powstają zazwyczaj w płodnych w pomysły głowach rozmaitych spekulantów terenowych, którym jest bardzo na rękę, gdy pobożne ich życzenia dostają się przy pomocy w błąd wprowadzonej prasy jako fakty autentyczne do wiadomości interesującej się tem zagranicą.

Podobne fałszywe wieści są jednak czasem bardzo szkodliwe, gdyż zniechęcają przemysłowców zagranicznych do interesów węgierskich, a rodzimych tamtejszych przemysłowców wcale nie ma. To jest też powodem, że całe południowe podkarpacie jest jeszcze zupełnie nie znane, podczas gdy w Galicji przemysł naftowy tak pięknie się rozwija.

Zboró przeszło już też swój kryzys, gdy w roku 1908 w skutek niesumiennej napaści pewnych jedynek w prasie węgierskiej (później naturalnie odwołanych) zniszczono pierwszą węgierską spółkę naftową, która przy pomocy rządu węgierskiego miała terena te dokładnie zbadać. Dziś jednak akcja ta tak łatwo się nie uda, gdyż obecna Spółka szwajcarska zupełnie niezależna, jest finansowo dostatecznie silną i do dalszych wierceń niczyjej pomocy nie potrzebuje a zachętę do tego szuka, nie w artykułach dziennikarskich, lecz w opiniach geologów tej miary co prof. dr. Schmidt, Teleydi Roth, prof. dr. Zuber, Walter i inni, mając przytem i własne doświadczenie na tym terenie.

In jener Zeit ist als Bevollmächtigter einer französischen Gruppe der Geologe Herr Dr. Chesnais erschienen, der diese Terrains ankauft, wobei er die oberwähnte Firma zur Übernahme des Kaufpreises in Aktien der Gesellschaft und zur Weiterbohrung im Akkordwege bis zur vollständigen Realisierung des Geschäftes verpflichten wusste. Der Tod des Grafen de la Falaise, des Hauptaktionärs der französischen Gruppe hatte zur Folge, dass die Gesellschaft die Kaufbedingungen einzuhalten nicht in der Lage war, und da überdies die eingeholten Informationen ergaben, dass genügende Garantien für eine rasche Abwicklung des Geschäftes nicht vorhanden waren, beschloss man die weiteren Arbeiten bis zur Klärung der Situation einzustellen und eventuell den Kaufvertrag zu lösen.

Wenn eine dieser beiden Eventualitäten eintreten wird, wird die Grube in Zboró, wo ein komplett montierter Bohrrig, Röhren, Bohrwerkzeuge vorhanden sind, und noch ein Teil des Personals die weiteren Dispositionen abwartet, wieder in Betrieb gesetzt werden.

In dieser ganzen Angelegenheit ist nur das Vorgehen der ungarischen Presse wunderlich. In einem Lande, wo die Regierung alles daran setzt, um die heimische Industrie zu heben und der armen Bevölkerung der nördlichen Komitate Beschäftigung zu verschaffen, wird diese Angelegenheit seitens der ungarischen Presse förmlich negligiert. Es genügt in irgendeinem noch so kleinen Komitatsblatte eine Notiz über die Naphta zu veröffentlichen und sofort wird sie von den hauptstädtischen Blättern wiederholt, die sich gar nicht die Mühe nehmen, den Inhalt zu überprüfen. Auf diese Weise entstehen die berühmten Seeschlangen, dass man z. B. beim Bau einer Eisenbahn im Orte X., während des Grabens auf reiche Rohölbrunnen gestossen sei, ferner dass man beim Aufwerfen eines Brunnens reiche Rohölquellen entdeckt habe; von allen Dingen wird jedoch hernach nichts mehr berichtet. Dahingegen wird über Orte, in denen man tatsächlich rationell arbeitet und die Versuchsbohrungen schöne Resultate zeitigen, geschrieben, dass die Bohrungen mangels Erzielung guter Resultate eingestellt werden mussten. Diese Nachrichten werden meist von Terrain-Spekulanten verbreitet, die da wollen, dass ihre frommen Wünsche im Wege der Presse als autentische Tatsachen in das an Naphtageschäften interessierte ausländische Publikum gelangen.

Derartige Gerüchte können natürlich für die Industrie schädlich sein, da sie das ausländische Kapital abschrecken, während doch heimisches Kapital dort überhaupt nicht teilnimmt. Daran liegt es auch, dass das südliche Karpathengebiet noch ganz unerschlossen daliegt, während sich auf der anderen Seiten — in Galizien — die Rohölindustrie sehr schön entwickelt.

Zboró hat bereits im Jahre 1908 eine Krisis durchgemacht, als infolge verschiedener (später re-socierter) Angriffe in der ungarischen Presse die erste ungarische Gesellschaft, die auch der Staat unterstützt hat, ruiniert worden ist. Heute wird eine solche Kampagne wohl nicht so leicht gelingen, da die Schweizer über genügend Mittel verfügen, vollständig unabhängig sind und keiner Hilfe bedürfen und die Ansporn weiterbohren sich nicht
Ansich-
Te-
le-

Mimo to jednak byłoby bardzo wskazane, aby fachowa prasa węgierska podawała ostrej cenzurze nadsyłane jej przez przygodnych korespondentów wiadomości z prowincji i by lepiej informowała interesowane strony o wierceniach i ich rezultatach na Węgrzech.

INŻ. W. DUNKA DE SAJO.

Gurjew.

W maju b. r. odkryto a to w stepie nad morzem Kaspijskiem w okolicy miasta Gurjew w Rosyi europejskiej nowe nadzwyczaj obfite tereny ropodajne. Towarzystwo angielskie „The Ural Corporation Ltd.” założyło tam w jesieni 1910 r. trzy szyby, oddalone po kilkadziesiąt wiorst od siebie a w tej samej odległości od miasta Gurjew. Towarzystwo chciało wiercenie prowadzić systemem kanadyjskim, zaangażowało robotników w Boryslawiu. Montowanie ze względu ogromnych odległości, braku wszelkich warstatów i t. d. postępowało nader powolnie tak, że z trzech założonych szybów dwa puszczono w ruch dopiero w marcu 1911 r. a jeden jeszcze do tej chwili nie rozpocząty.

Wiercono jedynie na dniówkę a to ze względu na brak ludzi, również ze względu na brak materiału opałowego, gdyż szyby popędzane motorami ropnymi, a ropę czerpano ze studni ręcznie kopanych przed laty w tychże okolicach.

Wiercenie było nadzwyczaj łatwe, głównie iły solne to też już w 40 dniach roboczych osiągnięto głębokość 241 m. i dostało się w horyzont ropny. Ropa przyszła w rurach 12". Ilości jej nie można było jednakże skontrolować, ze względu na brak rezerwoarów i rurociągów. W przybliżeniu oceniano produkcję na kilkadziesiąt wagonów. W przeciągu trzech dni step w około przedstawiał jezioro ropne. W szóstym dniu produkcji szyb zapalił się, prawdopodobnie wskutek nieostrożności tubylczych robotników, pożar trwał jednak bardzo krótko, z ropą bowiem, podobnie jak w Rumunii wydobywało się masę piasku, i czy to rury się przetrwały czy otwór zasypało, dość, że trzeciego dnia produkcja ustała i ogień zagasł.

Fotografia nasza przedstawia szyb w pierwszym dniu produkcji, a zdjęcie dokonał jeden z robotników galicyjskich. Robotnicy nasi powrócili już do kraju, ponieważ upały, brak wody słodkiej i liche pożywienie, obok przykrych stosunków z zarządem, mimo wysokich zarobków, uniemożliwiły im tamże pobyt.

Drugi szyb będący w ruchu doszedł do piaskowców i został zastanowiony do czasu otworzenia lepszej komunikacji.

ansehen und sich schliesslich auch eine eigene Meinung bilden.

Es wäre jedoch allenfalls wünschenswert, dass die der ungarischen Presse seitens ihrer Korrespondenten zugehenden Nachrichten durchgesehen werden, und dass sie über die Bohrungen in Ungarn und deren Resultate die Interessenten wahrheitsgetreuer informiere.

ING. W. DUNKA DE SAJO.

Aus Gurjew wird uns geschrieben:

Im Mai sind in der Gegend der Stadt Gurjew, in der russischen Steppe am Kaspischen Meere neue rohölhaltige Terrains erschlossen worden. Eine englische Gesellschaft „The Ural Caspian Corporation Ltd.” hat im Frühjahr des J. 1910 drei Schächte, die von einander einige zehn Wiorst entfernt sind und die gleich weit von der Stadt Gurjew entfernt liegen, angelegt und mehrere Arbeiter aus Boryslaw engagiert. Infolge der kolossalen Entfernungen, weiters mangels jedweder Werkstätten, etc. sind die Montierungsarbeiten derart langsam vorgeschritten, dass 2 Schächte erst im März 1911 in Betrieb gesetzt werden konnten, während der dritte heute noch nicht im Betriebe ist. Es konnte nur gegen Tageslohn

gebohrt werden, da es an Arbeitern mangelte und nicht genügend Heizmaterial zum Speisen der Rohölmotore vorhanden war, welches aus den schon vor Jahren gegrabenen Brunnen geschöpft wurde.

Die Bohrung ging leicht von statten, da hauptsächlich in Salztonen gebohrt wurde, sodass man schon in 40 Arbeitstagen eine Tiefe von 241 Meter erreichte und hiebei auf Rohöl stiess. Die Produktion ist in den 12" Röhren aufgetreten und war so gross, dass nach 3 Tagen alles ringsumher in einen See verwandelt war. Es lässt sich nicht sagen wie gross die Produktion gewesen war, da weder Reservoirs noch Bohrleitungen vorhanden waren. Am sechsten Tage ist der Schacht höchstwahrscheinlich infolge Unvorsichtigkeit eines hiesigen Arbeiters in Brand geraten, doch hat der Brand nicht lange angehalten, da

mit dem Rohöl — ähnlich wie dies in Rumänien der Fall ist — sehr viel Sand heraufkommt, der das Bohrloch verstopfte und so dem Feuer die Rohölfuhr abgeschnitten hat. Das Bild, das ein galizischer Arbeiter aufgenommen hat, stellt den Schacht in den ersten Tagen der Produktion vor. Die Arbeiter sind nun wieder nach Galizien zurückgekehrt, da ihnen trotz des hohen Verdienstes der Mangel an Süsswasser, die grosse Hitze, die schlechte Nahrung und die fortwährenden Zwistigkeiten mit der Verwaltung die Existenz unmöglich gemacht hat.

Der zweite Schacht, der bereits die Sandsteinverlagerung erreicht hat, ist bis zur Installierung besserer Verkehrsmittel eingestellt worden.

Gurjew.

**WYKAZ PRODUKCJI ROPY BORYSŁAWIA I TUSTANOWIC ZA MIESIĄC MAJ 1911
(W CTMTR.) — ROHOLPRODUKTIONS AUSWEIS VON BORYSLAW UND TUSTANOWICE
PRO MONAT MAI 1911 (IN MTRCT.).**

KOPALNIA GRUBE		I.	II.	Razem Zusam	Firma przetł.
I. Transport:					
Alois	T.	—	6 21	6 21	
Alfred	T.	90 62	96 63	187 25	
Banzay	T.	—	16 02	16 02	
Eleonora	T.	—	10 96	10 96	
Felicyan	B.	—	4 26	4 26	
Faust	T.	—	3 02	3 02	
Galicia I.	T.	41 16	55 19	96 35	
Hannashall	T.	21 69	46 75	68 44	
Hermann	T.	9 39	10 22	19 61	
Hansaglick	T.	5 13	5 84	10 97	
Java	T.	28 11	—	28 11	
Jadwiga	T.	6 13	—	6 13	
Kujawy	T.	—	22 91	22 91	
Louise	T.	—	70 27	70 27	
Ludwik	B.	29 22	—	29 22	
Liliom	T.	—	63 63	63 63	
Marya	T.	—	11 99	11 99	
Marya Teresa	T.	107 31	155 80	263 11	
Mina	T.	—	15 87	15 87	
Nafta II.	T.	100 52	114 83	215 35	
Otylia	T.	17 17	18 45	35 62	
Opeg	T.	—	115 47	115 47	
Simonsall	T.	—	2 97	2 97	
Słasko	T.	—	34 58	34 58	
Stephanie	T.	—	1 96	1 96	
Tarasiewicz	T.	—	3 00	3 00	
Tadeusz	T.	156 53	95 04	251 57	
Wittig i Ska	B.	31 85	16 01	47 86	
Wilhelm	T.	—	3 82	3 82	
William	T.	5 00	1 95	6 95	165348
II. Galicya:					
Galicya pr. wł.	B.	11 70	40 55	52 25	
Sobieski	B.	34 55	100 46	135 01	
Ural	B.	6 33	45 40	51 73	238 99
III. Karpaty:					
Austria VII.	T.	23 01	21 99	45 00	
Austria IX.	T.	—	11 00	11 00	
Długosz-Łaszcz	T.	34 00	40 01	74 01	
Elgin	T.	10 00	77 84	87 84	
Felicyan I.	T.	41 00	23 00	64 00	
Gal. Ska. naft. IV.	T.	83 00	89 99	172 90	
Gal. Ska. naft. I.	T.	10 00	26 00	36 00	
Gwiazda	T.	5 00	9 38	14 38	
Georg	B.	9 00	10 14	19 14	
Gal. ska. dla ekspl. r.	T.	—	2 50	2 50	
Izabella	T.	31 00	38 99	69 99	
Katarzyna	T.	62 00	76 00	138 00	
Do przeniesienia				734 76	189247

KOPALNIA GRUBE		I.	II.	Razem Zusam	Firma przetł.
Z przeniesienia					734 76 189247
Karpaty pr. wł.	T.	366 70	362 84	729 54	
Ks. Sapieha	T.	128 50	151 55	280 05	
Meta	T.	12 00	38 78	50 78	
Niagara	T.	148 00	147 00	295 00	
Br. Popper I.	T.	61 00	66 99	127 99	
Br. Popper II.	T.	73 00	71 99	144 99	
Sas	T.	—	10 71	10 71	
Tomasz	T.	70 00	85 00	155 00	
Tomasz-Łaszcz	T.	7 00	8 00	15 00	
Władysław II.	T.	48 00	78 00	126 00	
Wygoda	T.	9 00	5 00	14 00	
Wisła	T.	—	5 00	5 00	
Williams	T.	8 00	48 00	56 00	
Zbyszko-Jagienka	B.	—	5 29	5 29	275020
IV. Lewakowski:					
Agata	T.	18 00	37 00	55 00	
Cecylia	T.	—	12 00	12 00	
Dziunia	T.	32 00	62 00	94 00	
Ernestyna	T.	6 00	6 00	12 00	
Emilia	T.	—	6 00	6 00	
Emil	T.	—	2 00	2 00	
Fanto IV.	T.	3 00	—	3 00	
Fanto VI.	T.	4 00	24 00	28 00	
Fanto VII.	T.	28 00	23 00	51 00	
Fanto VIII.	T.	65 00	72 00	137 00	
Fanto X.	T.	11 00	14 00	25 00	
Hilda	T.	127 00	—	127 00	
Hucuł	T.	9 00	15 00	24 00	
Hala	T.	—	9 00	9 00	
Hermes	T.	—	3 00	3 00	
Ignacy	T.	—	10 00	10 00	
Jakób	T.	—	6 00	6 00	
Kometa	T.	5 00	2 00	7 00	
Klara	T.	—	34 00	34 00	
Mamcia	T.	—	1 00	1 00	
Maksymilian	T.	—	8 00	8 00	
Mukden	T.	33 00	258 00	291 00	
Oleum	T.	28 00	36 00	64 00	
Parnes	T.	19 00	26 00	45 00	
Phönix	T.	42 00	46 00	88 00	
Rozwadów	T.	24 00	36 00	60 00	
Rosa	T.	—	4 00	4 00	
Sycylia	T.	26 00	32 00	58 00	
Stella	T.	—	6 00	6 00	
Teresia	T.	12 00	10 00	22 00	
Triumph I.	T.	21 00	23 00	44 00	
Triumph II.	T.	66 00	68 00	134 00	
Teodora Wanda	T.	5 00	5 00	10 00	
Urycz-Feuerstein	T.	48 00	41 00	89 00	
Urycz Schreier I.	T.	2 00	8 00	10 00	
Do przeniesienia				157900	464267

KOPALNIA GRUBE		I.	II.	Razem Zusam	Firma przetł.
Z przeniesienia				157900	469267
Urycz Schreier III.	T.	9 00	22 00	31 00	
Virgo	T.	—	4 00	4 00	
Wilno	T.	16 00	24 00	40 00	
Złotka	T.	17 00	7 00	24 00	
Zuzia	T.	—	15 00	15 00	1693—
V. Petrolea:					
Eugeniusz	T.	—	3 98	3 98	
Frania	T.	7 63	31 31	38 04	
Louise	T.	—	24 14	24 14	
Mukden	T.	32 94	14 43	47 37	
Nafta VII.	T.	—	5 89	5 89	
Nafta V.	T.	108 62	109 32	217 94	
Nafta (Abazya)	T.	28 82	29 15	57 97	
Opeg I.	T.	—	71 72	71 72	
Rockefeller	T.	91 60	118 10	209 70	
Sarmacya	T.	7 98	—	7 98	685 63
VI. Pipeline:					
Albert	B.	54 49	64 06	118 55	
Borysławski II.	B.	16 34	12 29	28 63	
Berta	B.	8 70	5 64	14 34	
Blochówka	B.	47 83	153 17	101 00	
Felicyan	B.	4 27	7 50	11 77	
Garfunkel	B.	89 54	71 74	161 28	
Jeanetta	B.	37 72	42 34	80 06	
Kamilla	B.	3 41	—	3 41	
Ludwik	B.	—	32 71	32 71	
Leo	B.	51 97	51 02	102 99	
Mickiewicz	B.	—	6 44	6 44	
Natan	B.	23 20	17 80	41 00	
Oskar	B.	24 57	31 33	55 90	
Olga	B.	3 55	—	3 55	
Ratoczyn	B.	20 25	30 95	51 20	
Schächter	B.	—	13 08	13 08	
Wittig i Ska.	B.	—	23 89	23 89	
Zbyszko-Jagienka	B.	16 64	—	16 64	866 44
VII. Magazynowe:					
Bitum	T.	47 00	43 00	90 00	
Banzay	T.	—	19 00	19 00	
Erdölwerke	T.	42 00	54 00	96 00	
Feniks	B.	—	10 00	10 00	
Kazimierz	B.	34 00	41 00	75 00	
Gal. Kasa oszcz.	B.	19 00	17 00	36 00	
Koppel II.	B.	6 00	5 00	11 00	
Litwa	T.	104 00	130 00	234 00	
Mukden	T.	450 00	40 00	490 00	
Montan (Gliński)	T.	20 00	43 00	63 00	
Do przeniesienia				112400	788774

KOPALNIA GRUBE		I.	II.	Razem Zusam	Firma przetł.
Z przeniesienia				112400	788774
Nowina	T.	16 00	7 00	23 00	
Opeg II.	T.	4 00	14 00	18 00	
Tristan	T.	—	16 00	16 00	
Tomasz	B.	—	9 00	9 00	
Wiktor	T.	21 00	25 00	46 00	
Wacław	T.	6 00	—	6 00	
Zgoda	B.	22 00	29 00	51 00	129700
VIII. Thurn-Taxis:					
Bohemia	T.	15 12	10 91	26 03	
Banzay	T.	—	28 41	28 41	
Dośka	T.	4 79	—	4 79	
Emil	T.	2 38	5 38	7 76	
Eleonora	T.	—	13 90	13 90	
Ella	T.	4 03	—	4 03	
Elsa	T.	3 11	3 10	6 21	
Emilie	T.	9 98	18 93	28 91	
Hermes	T.	—	2 98	2 98	
Kujawy	T.	70 33	44 82	115 15	
Liliom	T.	164 09	108 82	272 91	
Louise	T.	43 80	8 27	52 07	
Milla	T.	8 40	5 88	14 23	
Marya	T.	32 58	33 88	66 46	
Mamcia	T.	3 69	5 05	8 74	
Opeg I.	T.	80 94	—	80 94	
Posejdon	T.	—	10 38	10 38	
Śląsko	T.	71 55	41 07	112 62	
Virgo	T.	—	1 09	1 09	
Weldzisz	T.	3 91	—	3 91	957 39
IX. Braganca:					
Fortuna	T.	—	6 25	6 25	
Lesław	T.	—	2 99	2 99	
Nowina	T.	—	2 97	2 97	
Posejdon	T.	5 98	—	5 98	
Tadeusz	T.	5 73	6 19	11 92	30 11
X. Premier:					
Borak I.	T.	127 00	127 00	254 00	
Dereżyce	T.	18 00	15 00	33 00	
Eilden V.	T.	—	13 00	13 00	
Hubicze	T.	43 00	42 00	85 00	
Johanna	T.	84 00	92 00	176 00	561 00
XI. Montan:					
Mały Jasienicki	B.	17 01	16 28	33 20	
Port Artur	B.	5 09	6 90	11 99	
Rokach-Sussmann	B.	2 06	—	2 06	
Światowid	B.	—	8 68	8 68	56 02
Razem					10.789.26

Ogólna produkcja w maju wynosiła. Gesamtproduktion im Mai betrug: 10.789,26.

WYKAZ WŁAŚCICIELI UDZIAŁÓW „BRUTTO”. — AUSWEIS DER NAFTABRUTTOINHABER. (UZUPEŁNIENIA). (ERGÄNZUNGEN).

Clay I.

Graulich Izak, Drohowyże	1.— %
Lifschütz Szymon, Lwów, Jagiellońska	0.50 "
Löwenheck Jakób, Lwów, Trybunalska	0.50 "
Sochor August, Lwów, 29. Listopada 70.	1.— "
Elias Schläfrig, Lwów, Sykstuska 24.	0.50 "
Tustanowski Fedio Drohobycz, z. H. der Waisenkassa	0.75 "
Bauer Heinrich, Lwów Teatralna	2.50 "
Goldstein et Comp., Drohobycz	0.25 "
Jolles Lipa, Drohobycz	1.— "
Kraluper Mineralölraffinerie, Praga	1.— "
Losch Leopold, Wien I., Wipplingerstr. 25.	1.50 "
Łapajówker Fryderyk, Lwów, Pasaż Hausmanna 8.	0.75 "
Pelz Józef, Drohobycz, Koroźel	0.50 "
Samuelly Dr. Albert, Lwów, Krasickich 10.	1.— "
Tustanowska Fesia, Tustanowice	1.75 "
Tustanowska Katarzyna, Tustanowice	1.— "
Spitzmann Arnold, Drohobycz	0.50 "
Buchsbaum Simon, Borysław	1.— "
B. Karliner, Gleiwitz	3.— "
Razem	
Zusammen	21.— %

Cecylia

Schulim Schreier, Drohobycz	4.55 %
M. W. Oberländer, Drohobycz	3.60 "
Ignatz Gartenberg sen., Wiedeń	4.05 "
Kriss et Singer, Kołomyja	0.50 "
Józef Hulles, Drohobycz	0.50 "
Spadkob. Józefa Schreiera, Drohobycz	2.35 "
Marceli Schreier, Wiedeń	2.15 "
Jetti Schreier, Drohobycz	0.50 "
Jakób Schreier, Drohobycz	1.80 "
Razem	
Zusammen	20.— %

Parcele : 2384.

Berthold.

Bernhard Goldstein, Wiedeń	13.0 %
Imre Pirnitzer, Drohobycz	1.0 "
Philip Trapp, Borysław	0.5 "
Berthold Goldberg, Wien, IX. Hörlg.	0.5 "
Kraluper Mineralöl-Raffinerie Praga	1.0 "
Gedelię Horowitz, Sanok	0.5 "
Marthin Słowik, Lwów, Grunwaldzka 8.	0.5 "
Deutsche Naphta A. G., Berlin	1.0 "
Czesław Świeżawski, Lwów, Żulińskiego 15	1.5 "
Abraham Festing, Szewajowiec p. Probózna	1.0 "
Izydor Lindenbaum, Lwów	1.5 "
Razem	
Zusammen	22.— %

Grundparzellen : 1625/2.

Bitum.

Ing. Klaudyusz Angermann, Boguchwała	1.500 %
Imre Pirnitzer, Drohobycz	1.000 "
Else Kohn, Gleiwitz, Bahnstrasse 12.	0.500 "
Ida Perle, Breslau, Schwertstr 6.	0.500 "
Frederik Gräffe, Brukselia, 81. Avenue Brugman	1.000 "
Charles Leys, Brukselia, Alliance 12.	0.535 "
Emilia Wiksel, Borysław	1.000 "
Elias Schläfrig, Lwów	1.066 "
Jakób Löwenheck, Lwów	1.167 "
Moses i Róża Wiksel, Drohobycz	0.400 "
Katarzyna Waliszko, Krosno	0.500 "
Aleksander Tarlecki, Borysław	2.000 "
Kraluper Mineralöl-Raffinerie, Praga	1.000 "
Gal. Montan Naphta Akt. Ges., Lwów, Akademicka 10.	0.500 "
Nafta Renten Genossenschaft, Lwów z. H. des H. Heinrich Bard	1.000 "
Izak Rappaport, Drohobycz	0.166 "
Abraham Rothbaum, Borysław	0.166 "
Paulina Zahn, Halle a/ Saale Reichstr. 18.	1.000 "
Aktien-Ges. für Treuhandinteressen, Berlin, Litzenerburgerstr. 28.	3.000 "
Rafinerya hr. Skrzyńskiego, Libusza	2.000 "
Razem	
Zusammen	20.— %

Barbara.

Tustanowscy Jan i Katarzyna, Tustanowice	4.000 %
Tustanowska Fesia, Tustanowice	2.1/3 "
Spadk. śp. Tustanowskiego Teodora Tustanowice	1.2/3 "
Świeżawski Czesław, Lwów	2.000 "
Dr. Bilitz Mikołaj, Lwów	1.000 "
Dr. Witkowski Kazimierz, Lwów	1.000 "
Ustrzycki Włodzimierz, Czelatycę	1.000 "
Kraus Gabryel, Lwów	1.000 "
Fränkel Aleksander, Wiedeń	0.500 "
Fränkel Feiweł, Lwów	0.500 "
Marusia Bohdan, Kraków	0.500 "
Akc. Tow. dla przem. naft., Borysław	0.500 "
Bester Salomon, Borysław	0.500 "
Duczyński Zygmunt, Lwów	0.500 "
Hr. Cetner Andrzej, Lwów	0.500 "
Hr. Wodziccy Maurycy i Marya, Kraków	0.500 "
Pella Kazimierz, Wolanka	0.500 "
Dr. Tiegermann Maurycy Drohobycz	0.500 "
Kiczales Emil, Lwów	0.250 "
Oberländer Bernard, Drohobycz	0.250 "
Seelinger Abraham, Borysław	0.250 "
Messer Leizor, Wolanka	0.250 "
Razem	
Zusammen	20.— %

Parcele grunt.: 2433, 2435, 2436/1, 2436/2
2437, 2439, 2440, 2444, 2445. 2446, 2447,
2448, 2432/2, 2520/1, 2521 i parc. bud. 196.

Berolina.

Moritz Spitzmann, Drohobycz	0.25	%
Stefan Babij, Tustanowice	2.—	"
Dmytro Babiak Tustanowice	1.—	"
Marya Babiak, Tustanowice	1.—	"
Naphtarentengenossenschaft, Lwów	1.—	"
Izak Segall, Drohobycz	0.25	"
Alois Liebermann, Lwów	1.—	"
Pańko Dobrzański, Tustanowice	0.25	"
Galicya, Wiedeń	0.75	"
Bernard Rabinek, Drohobycz	1.25	"
Rywa Segall, Drohobycz	0.25	"
Dawid Schneeberg Charlottenburg	0.50	"
Tadeusz Dornbach Żukiewicz, Graz	1.—	"
Saul Falk, Drohobycz	1.—	"
Arnold Elias Spitzmann, Drohobycz	1.—	"
Deutsche Petrolea A. G., Berlin	1.—	"
Bruno Salzer Chemnitz	6.50	"
Razem		
Zusammen	20.—	%

Agata.

Leon Pfeffer, Stanisławów	1.—	%
Samuel Oher, Lipowice Przemyśl	0.25	"
Wolf Tuchmann, Przemyśl	0.25	"
Jakób Schnurmacher, Berlin	0.75	"
Lea Wilf, Wolanka	0.50	"
Józef Leister, Berlin	0.25	"
Valentin Koschnicke, Berlin	0.25	"
Hermann Gutheif, Berlin	0.25	"
Sender Wilfs Erben, Berlin	7.25	"
Deutsche Petrolea, Berlin	1.—	"
Gal. Petr. Montan A. G.	0.50	"
Marco Segall, Wiedeń	0.75	"
Leib Diamandstein, Drohobycz	1.—	"
Frau Resia Margulies, Drohobycz	1.—	"
Leon Schreier, Drohobycz	1.—	"
Osiat Schreier, Drohobycz	2.50	"
Paul Csaba, Drohobycz	0.50	"
Razem		
Zusammen	19.—	%

Bohemia.

Kramer Feiweil, Wolanka	2.083330	%
Roth Natan, Wolanka	1.291664	"
Hopfinger Aron, Wolanka	0.645840	"
Baumgarten I. I. Wolanka	0.291660	"
Grünbaum Mechel, Borysław	0.250000	"
Kleiner Chaim Leib, Drohobycz	0.250000	"
Jakesch Johann, Prag Poric 23.	1.000000	"
Halpern Ozyasz, Wolanka	1.041660	"
Hopfinger Sara, Wolanka	0.645840	"
Suchestow Heinrich, Wiedeń I. Annagas.	3.025000	"
Garfunkel Abraham, Drohobycz	0.250000	"
Deutsche Petroleum G. m. b. H. z. Händ.		
Martin Knoller, Berlin,		
Wilhelmsdorf, Kaiseralee 200.	1.000000	"
Dr. Wilhelm Rzihan, Wien I., Annagasse 3.	2.000000	"
Dr. Silberberg Maks, Wiedeń IV.		
Mayerhofsgasse 16.	1.000000	"
Treuhand A. G. Berlin, Litztenburgstr.	2.000000	"
Thun Józef, Lwów, Rynek 41.	1.000000	"
Nick Antoni, Lwów, Pańska	0.500000	"
Harklowa in Wien I. Hohenstaufengassl.	1.000000	"
Garfunkel Leizor, Drohobycz	3.000000	"
Razem		
Zusammen	21.000000	%

Borneo.

Galicia, Wiedeń	3.25	%
Stef. Babiak, Tustanowice	2.—	"
Michał Babiak, Tustanowice	2.—	"
Ing. S. Wolff, Berlin	2.—	"
Eugeniusz Raczyński, Chodorów	1.—	"
Bolesław Żardecki, Łańcut	1.—	"
Johann Jakesch, Praga	1.—	"
Chaja Ringel, Drohobycz	1.50	"
Jacques Kiczales, Brünn	0.25	"
Aron Eisenstein, Borysław	2.—	"
Beila Turteltaub, Borysław	2.—	"
Hermann Rothmann, Drohobycz	1.—	"
Lea Hausmann, Borysław	1.—	"
Razem		
Zusammen	20.—	%

W KWESTYI PŁUCZKI NAPISAŁ INŻ. JULIAN FABIĄŃSKI.

Notatka p. Alberta Fauck'a zamieszczona w Nr. 5. „Ropy“ nadaje się do dyskusji.

Hipoteza autora tycząca się pochodzenia wody wydaje mi się nieprawdopodobną. Bez kwestyi musiały zawalić się próżnie powstałe wskutek wydobywania setek tysięcy wagonów ropy i zmniejszenia ciśnienia gazu, skutku tego jednak nie wyobrażam sobie zbyt tragicznie, bo próżnie po ropie to nie komory o ogromnej pojemności, lecz kompleks większych i mniejszych szczelin i pęknięć. Sumaryczna pojemność tych szczelin nie stoi bynajmniej w prostym stosunku do ilości wydobytej ropy, lecz jest znacznie mniejsza, zawarta bowiem tam ropa była silnie skompresowana, a dalej wielka, a może większa część tego materiału była wciśnięta w pory piaskowca. Zawalenie szczelin w głębokości tysięcy kilkaset metrów spowodowało istotnie pewne obniżenie warstw leżących bezpośrednio nad niemi, powstały bez kwestyi pęknięcia, ale trudno wyobrazić sobie, by te zaburzenia mogły dojść niemal aż do powierzchni. Efekt obniżania warstw słabł ku górze i zapewne doszedł do zera już w jakich kilkudziesięciu metrach ponad kawernami. W Tustanowicach kończy się szuter zawierający wodę w kilkunastu, miejscami w kilkudziesięciu metrach, po nim przebiega świder kilkaset metrów plastycznych solnych łoż. Innych wód prócz tych oraz wgłębnych gniazdowych solanek nie znamy. Obniżenie dolnych warstw nie mogło stanowczo poruszyć łoż, a gdyby to nawet przypuścić, nastąpiłoby w takim razie nie otwarcie, ale przeciwnie jeszcze lepsze zamknięcie wód szutrowych, bo plastyczne ły osuwając się byłyby przyległy jeszcze dokładniej do rur.

Zdaniem autora jedynie płuczka jest w stanie konstatować istnienie szczelin suchych albo prowadzących wodę, natomiast przy suchej metodzie uchodzą te szczeliny uwagi wiertnika. To zapatrywanie jest stanowczo błędne. Ja twierdzę, że można konstatować szczeliny wiodące wodę tylko wtedy, gdy się wierci sucho. O suchych szczelinach nie mówię, bo pozna się je natychmiast bez względu na metodę wiercenia, gdyż przy nawierceniu ich ucieka nagle woda z otworu.

Wierząc za ropą metodą kanadyjską, wogóle sucho, trzyma rozsądny wiertacz paręset, a już co najwyżej kilkaset metrów wody w otworze. Przy nawierceniu wodnej szczeliny musi podnieść się nagle woda w otworze. Taki objaw nie ujdzie nigdy uwagi, a nawet falowanie płynu w otworze spowodowane gazem nie zmyli wiertacza o ile stara się obserwować stan słupa wody. Inaczej jest przy płuczce, gdzie otwór zawsze pełen wody, a więc gdzie ciśnienie w otworze wynosi przy głębokich wierceniach sto i więcej atmosfer. W takich warunkach nie może przy nawierceniu wodnej szczeliny

DAS WASSERSPÜLBOHRSYSTEM VON ING. JULIAN FABIĄŃSKI.

Die von Herrn Albert Fauck im Heft Nr. 5 dieser Zeitschrift veröffentlichte Notiz ist wohl wert, einer eingehenden Besprechung unterzogen zu werden.

Die Hypothese, die der Verfasser der Notiz über die Ursachen des Wasserauftretens anführt, scheint mir etwas unwahrscheinlich, denn, wenn auch die Hohlräume, denen der Rohölinhalt entzogen wurde und die nun unter vermindertem Gasdrucke stehen, ohne Zweifel zusammengestürzt sind, so können die Folgen doch nicht gar so katastrophal sein, da diese Räume nicht kawernen von gewaltiger einheitlicher Grösse darstellen, sondern vielmehr einen Komplex von mehr oder weniger grossen Adern bilden. Die Summe des Fassungsraumes dieser Adern steht auch nicht in geradem Verhältnis zum entzogenen Inhalt, sie ist vielmehr bedeutend kleiner, da das darin vorhanden gewesene Öl sich in einem stark komprimierten Zustand befand, während überdies ein grosser — vielleicht sogar der grössere — Teil der Substanz erst unter grossen Druck in die Poren des Sandsteines eingedrungen ist.

Das vorerwähnte in einer Tiefe von über 1000 M. stattgefundene Einstürzen hat sicherlich ein Sichdenken der unmittelbar darüberliegenden Schichten zur Folge gehabt, es ist aber schwer anzunehmen, dass diese Zerstörungen auch das unmittelbar unter der Erdoberfläche liegende Erdreich in Mitleidenschaft gezogen haben. Die destruktive Wirkung hat sich vielmehr nach oben hin abgeschwächt und hat sich schon einige zehn Meter oberhalb der Kawernen ganz verloren. Die Schottererde hört in Tustanowice in einigen, stellenweise in einigen zehn Metern Tiefe ganz auf, worauf Salztone folgen und das Bestehen anderen Wassers — ausser dem salzhaltigen Tiefenwasser — ist uns unbekannt. Die Salztone konnten durch das Senken der unteren Schichten absolut nicht berührt werden und, wenn dies sogar der Fall gewesen wäre, wäre das Wasser bestimmt nicht durchgebrochen, sondern es wäre vielmehr das Grundwasser noch besser abgesperrt worden, da sich die in Bewegung geratenen Salztone noch mehr an die Röhren anschmiegt hätten.

Der Verfasser ist der Ansicht, dass nur durch das Wasserspülbohrsystem das Bestehen trockener oder wasserführender Adern festgestellt werden kann, während diese bei der Bohrung mit anderen Systemen der Beobachtung entzogen werden. Diese eine Anschauung scheint mir unbedingt unrichtig. Ich behaupte hingegen, dass man die wasserführenden Adern nur in der Trockenbohrung konstatieren kann; die trockenen Adern kommen nicht in Betracht, da sie ohne Rücksicht auf das angewandte Bohrsystem sofort bemerkt werden müssen, denn sobald man auf solche Schichten stösst, fliesst das Wasser durch sie hinweg.

Jeder umsichtige Bohrmeister hält bei der Kanadischen oder bei sonst einer Trockenbohrung das Bohrloch mehrere Hundert Meter hoch mit Wasser angefüllt, dessen Spiegel beim Anbohren eines wasserführenden Gesteins sofort steigen muss. Dies entgeht nie der Aufmerksamkeit und kann den Bohrmeister auch die durch die Gase hervorgerufene Wellenbewegung der Flüssigkeit nicht irreleiten, wenn er bemüht ist, die Wassersäule genau im Auge zu halten. Ganz anders ist es bei der Wasserspülbohrung, wo das Bohrloch ständig unter Wasser

zajść żadna zmiana w otworze, bo wielkie ciśnienie nie pozwoli wodzie płynącej dostać się do otworu, takiej więc szczeliny płuczka nie skonstatuje.

Specjalnie dla Tustanowic jest kwestya wodnych szczelin obojętna, bo ich nie ma wcale. Wogóle prócz wód szutrowych i głębiej spotykanych mniej lub więcej silnych gniazdowych solanek nie spotyka się ani piaskowców ani szczelin prowadzących wodę. Zapiski żurnali, że tu i ówdzie napotkano poniżej zamknięcia wody wodne piaskowce wymagają jeszcze potwierdzenia, gdyż możebne, że były to wody szutrowe przeciekające niżej z powodu niedokładnego zamknięcia.

W tym terenie nie są jednak rzadkością suche szczeliny i już dlatego samego powinno być zakazane używanie płuczki. Widzieliśmy wiercenia wykonywane dawniej w Boryslawiu i Tustanowicach. Basseny na wodę zrobione w szutrze, z nich woda albo uciekała albo się do nich z szutru przedostawała a to wykluczało kontrolę wody używanej do płuczki. Żaden aparat nie był wyposażony w narzędzia do chwilowego wiercenia na sucho. Cóż więc się działo, gdy napotkano szczelinę? Tłoczono wodę tak długo, aż ją ona wypełniła. Ile wtłoczono wody o tem nikt nie miał pojęcia, zwłaszcza, gdy brano wodę wprost z potoka. Natłoczoną w szczeliny wodę ciągnął za sobą świder aż do ropy i w ten sposób płuczka zawadniała teren.

Drugim błędem płuczki jest trudność konstatawania nawierconej ropy, a skutkiem tego często przewiercanie tejże. Słup wody stu i więcej atmosfer nie pozwala nawierconej ropie wybić się do góry, prąd wody wynosi wprawdzie ślady, ale na nie nie zawsze się zważa, czekając pojawienia się lepszych a tymczasem z konieczności posuwa się rury i zamyka nieświadomie nawierconą ropę. Zimna woda wciskając się w szczeliny i pory piaskowca ostudza też ropę parafinową, wskutek tego zaklejają się ściany otworu, tamując przypływ ropy. Przy pojawieniu się każdego najmniejszego śladu ropy, należałoby przerwać wiercenie, i ściągnąć wodę, a to znowu najczęściej niebezpieczne, bo grozi chwyceniem rur, nieraz już ostatniej dymenzyi.

Wreszcie ostatni argument przeciw płuczce, tam, gdzie używa się krótkiego wzniosu (bez nożyc) jak przy Ekspresie, a tym jest niczem nie dający się zbić fakt, że dziury wypadają krzywo i to do tego stopnia krzywo, że głębsze wiercenie, pompowanie lub tłokowanie stają się wprost niemożliwe. W tej kwestyi pisałem wiele w r. 1907 i ciekawych odsyłałem do „Nafty“ i „Petroleum“.

Zawadnianie terenu, trudność konstataowania nawierconej ropy, a w konsekwencji łatwość przewiercenia jej, w dodatku wykonywanie krzywych dziur, to chyba dostateczne powody dla czego nie przyjęła się płuczka w przemyśle naftowym. Kto raz tylko miał do czynienia z krzywymi otworami wier-

steht und wo der Druck — bei Erreichung grösserer Tiefen, mehrere 100 Atmosphären beträgt. In diesem Falle ändert sich bei Anbohrung einer Wasserader der Zustand im Bohrloche nicht, da der grosse Druck das Eindringen des mit der Ader fliessenden Wassers in das Bohrloch verfindert, sodass diese Adern beim Wasserspülbohrsystem nie konstatiert werden können. Speziell für Tustanowice kommen die wasserführenden Adern nicht in Betracht, da solche hier gar nicht existieren. Man begegnet hier ausser dem Grundwasser und dem sich in mehr oder weniger grossen Höhlen aufhalten den salzhaltigen Tiefenwasser, weder einem wasserführenden Sandstein noch einer wasserführenden Ader. Die in den Bohrkjournalen enthaltenen Aufzeichnungen über das Vorkommen von wasserführenden Sandsteinen unterhalb der wasserabsperrenden Stelle bedarfen noch einer bestimmten Bestätigung, da es ja möglich ist, dass hier Schotterwasser aufgetreten war, welches durch die nicht gehörig abgesperrten Schichten durchgebrochen ist.

Dieses Gebiet ist jedoch nicht arm an Wasseradern, weshalb die Anwendung der Wasserspülbohrung unbedingt verboten sein sollte. Wir haben ja Gelegenheit gehabt die Resultate der Wasserspülbohrungen in Boryslaw und Tustanowice zu beobachten. Es wurden Bassins in den Schotter gegraben, die von Wasser verlassen wurden oder in welche das Wasser eingedrungen ist, was natürlich eine Kontrolle über das zur Bohrung angewandte Wasser unmöglich gemacht hat. Keine Anlage war mit einer zur sofortigen Vornahme einer Trockenbohrung geeigneten Bohreinrichtung versehen. Was war nun die Folge davon? Es wurde solange Wasser in die Ader gepumpt, bis diese ganz ausgefüllt war, und niemand war in der Lage die Menge des eingepumpten Wassers anzugeben, insbesondere dann, wenn das Wasser direkt dem Bache entnommen wurde. Das in die Ader eingepumpte Wasser folgte dem Bohrmeisel bis in den Rohölhorizont und das Terrain wurde auf diese Weise verwässert.

Ein weiterer erheblicher Mangel des Wasserspülbohrsystems liegt darin, dass man einen angebohrten Oelhorizont leicht übersehen kann, da das unter einem Drucke von 100 und sogar mehr Atmosphären stehende Wasser das Steigen des Rohöles hemmt; es tauchen wohl im Wasser Ölsuren auf, die man jedoch meist — eine grössere Produktion erwartend — unbeachtet lässt, der Notwendigkeit gehorchend weitere Röhren einbaut und so das Öl verrohrt. Das in die Adern und in die Poren des Sandsteines eindringende kalte Wasser verdichtet das paraffinhaltige Rohöl, und verursacht eine Staung der dichten Substanz, die dem Rohöl den Weg nach aufwärts sperrt. Die Bohrung sollte daher bei den geringsten Anzeichen von Öl unterbrochen und das Wasser abgezogen werden, was aber andererseits ein Festwerden und Zusammendrücken der Röhren zur Folge haben kann.

Als letztes und absolut nicht zu widerlegendes Argument gegen die Wasserspülbohrung und insbesondere gegen das Expresssystem führe ich die oft erhärtete Tatsache an, dass die Bohrlöcher krumm ausfallen und zwar bis zu einem Grade krumm, dass eine weitere Vertiefung, ein Pumpen und Kolben geradezu ausgeschlossen erscheint. Ich habe über diese Frage bereits im Jahre 1907 geschrieben und verweise hiebei auf die Zeitschriften „Nafta“ und „Petroleum“.

conymi płuczką, ten z pewnością na zawsze wyrzekł się podobnych prób. Na dziewięć otworów wierconych Expresssem w Boryslawiu i Tustanowicach było dziewięć krzywych, z tych tylko niektóre dotarły do pierwszej ropy a żaden do głębszej.

Nie należę do tych, którzy poza metodą kanadyjską nie chcą widzieć żadnego innego systemu wiercenia, dopatruję się niejednej wady w metodzie kanadyjskiej, jednak muszę przyznać, że ze wszystkich ten system jeszcze najlepiej dał się dostosować do warunków tektonicznych Karpat jak i do właściwości ropy. Uznaję zalety systemu płuczkowego wogóle a Expressu w szczególe przy wieceniach w innych celach, jak przy poszukiwawczych wierceniach węgla. Do konstatowania węgla jest jedyna odwrotna płuczka, ale też tam jest obojętnem czy się nawierci wodę czy nie, bo zawodnienie terenu nie wypiera węgla, a krzywe wykonanie otworu jest ostatecznie podrzędną rzeczą, gdyż po skonstatowaniu węgla ukończony otwór świdrowy przestaje mieć wartość, w przeciwieństwie do otworów dla ropy, które przez kilka lub kilkanaście lat musiały służyć do eksploatacji.

Gdyby wszystkie otwory, jak tego chciał p. Fauck w swej notatce, były wiercone płuczką, byłibyśmy rzeczywiście uniknęli wodnej katastrofy w Tustanowicach, bo — żaden otwór nie byłby dotarł do ropy.

Krynica w lipcu 1911.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Sprawozdanie miesięczne.

Targ na ropę stał w ubiegłym miesiącu pod wpływem dwóch czynników, które przyczyniły się do dalszej podwyżki cen. Ceny wskutek przedostania się wody do pewnej ilości produkujących szybów, przez co produkcja znacznie spadła, osiągnęły wysokości 3.25 do 3.30 kor. za 100 kg. Zdawało się wobec tego, że w dalszej zwwyżce cen nastanie chwilowa stagnacja, mimo że wielu niezawodowych nabywców zawarło znaczniejsze — w stosunku do całej produkcji — umowy. Ta okoliczność powoduje czasem dalszą prawie automatyczną zwwyżkę cen, które chwilowo stają się zawisłe od wielu jednostek i tendencja ta często nawet po nabyciu towaru trwa dalej, z drugiej zaś strony może stać się powodem niżki cen, jeżeli ta grupa jest materialnie za słabą i musi mniej albo więcej prędko ulegać wpływom silniejszym.

Nagle zalenie szybu „Józef“, którego produkcja spadła poniżej 20 cystern dziennie i spowodowane przez to pesymistyczne zapatrywanie na przyszłe ukształtowanie się stosunków produkcyjnych, spo-

Alle diese angeführten Folgen des Wasserspülbohrsystems, wie Verwässerung des Terrains, die schwierige Konstatierung des Rohölvorkommens und die in Konsequenz dessen wahrscheinliche Möglichkeit, den Rohölhorizont unbeachtet zu lassen und schliesslich die Krümmungen, das sind die Ursachen dass dieses System in der Naphta-Industrie keinen Anklang gefunden hat. Wem auch nur ein einziges mal ein krummes Bohrloch zu schaffen gegeben hat, der wird niemals mehr eine ähnliche Probe vornehmen.

Von den in Boryslaw und Tustanowice mit dem Expresssystem gebohrten 9 Sonden waren 9 krumm, von denen nur einige wenige den ersten Rohölhorizont erreichten; zu einem tieferen Horizonte konnte man jedoch in keiner dieser Sonden gelangen.

Ich gehöre nicht zu denen, die ausser dem kanadischen System kein anderes Bohrsystem gelten lassen wollen, ich sehe sehr wohl die dem kanadischen System anhaltenden Fehler, glaube aber, dass für die geologische Struktur der Karpathen und für das hier vorkommende Rohöl nur das kanadische System geeignet ist, während für Bohrungen nach Kohle ich die Vorteile des Wasserspülbohrsystems und insbesondere des Expresssystems entschieden anerkennen muss.

Für Bohrungen nach Kohle ist nur das umgekehrt wirkende Wasserspülbohrsystem geeignet, da es hier gleichgiltig ist, ob Wasser angebohrt oder nicht, dass doch die Kohle nicht verdrängt und ist ein krummes Bohrloch von geringer Bedeutung, denn nach Erzielung des angestrebten Resultates verliert das Bohrloch jedweden Wert, während eine Rohölsonde für eine vieljährige Exploitation bestimmt ist.

Wenn nun alle Bohrlöcher, wie dies Herr Fauck gewünscht hat, mit dem Spülbohrsystem gehohrt worden wären, wären wir gewiss der Wasserkalamität entgangen, wir hätten aber auch niemals den Rohölhorizont erreicht.

Krynica, im Juli 1911.

HANDELSNACHRICHTEN.

Monatsbericht.

Der Rohölmarkt im abgelaufenen Monate stand unter dem Einflusse zweier Faktoren, die der steigenden Tendenz des Preises eine weitere Aufwärtsbewegung gaben. Die Preise waren infolge des Eindringens von Wasser in eine Anzahl produktiver Schächte, wodurch die Produktion stark zurückgegangen war, bis auf 3.25—3.30 per 100 Kg. gestiegen. Es schien nunmehr, dass in der weiteren Steigerung ein momentaner Stillstand eintreten werde, trotz dem zahlreiche nicht berufsmässige Käufer — dem Gesamtquantum nach — grössere Engagements eingegangen waren. Dieser Umstand bildet zuweilen die Ursache, dass sich der Preis — für Augenblicke von dem Willen Einzelner abhängig gemacht — fast automatisch — öfter sogar bald nach Erstehung der Ware — weiterbewegt, kann aber andererseits auch die Ursache eines Preisrückganges bilden, wenn diese Gruppe materiell zu schwach ist und stärkeren Einflüssen mehr oder weniger rasch weichen muss.

Der plötzliche Wassereinbruch im Schachte „Josef“, dessen Produktion auf unter 20 Zisternen

wodowały znacznąwyżkę cen do 3.45 i 3.50 Kr.; tendencja zwykła została oprócz tego podsycona przez większy popyt poszczególnych wielkich spekulantów i właścicieli rafinerii, którzy w pierwszej chwili pojawienia się niepokojących wieści wyzyskali spodziewaną w najbliższym czasie większą niżkę produkcji i oprócz tego wskutek większego prawdopodobieństwa dojścia do skutku kartelu chcieli zapewnić sobie posiadanie znaczniejszych zapasów. Przecież surowy materiał (ropa) ma w czasie kartelowym zawsze większą wartość, która naturalnie ciągle jeszcze idzie w górę, jeżeli zachodzą w dodatku okoliczności, wpływające niekorzystnie na produkcję ropy. Te przyczyny sprawiły więc, że ceny znacznie poszły w górę i tendencja ogólna stała się bardzo silną, a w konsekwencji tego pewna większa rafineria węgierska zakupiła na lwowskim i wiedeńskim targu kilka tysięcy cystern (2—3000 wagonów).

W międzyczasie ceny doszły do 3.56—3.58 Kr., spadły jednak znowu na 3.53—3.54 Kr., ponieważ rokowania kartelowe przeciągnęły się, a ostateczne dojście kartelu do skutku napotkało na nowe trudności. Uniknięcie dalszej niżki cen należy przypisać tylko tej okoliczności, że mimo to wierzono w dojście kartelu do skutku, a obok tego było tylko bardzo mało gotowych zapasów do dyspozycji.

Ostateczne zakończenie układów o zawarcie kartelu tylko dlatego napotkało na przeszkody, ponieważ rafinerie, a specjalnie jedna węgierska, które nie są w eksporcie interesowane, nie chciały nic opuścić ze swego kontyngentu dla wyrównania eksportu i cen krajowych — pierwsze są z natury rzeczy znacznie niższe, względnie chciały osiągnąć odpowiednią rekompensatę za zmniejszony zysk. Zawarcie kartelu leży głównie w interesie właścicieli rafinerii, ponieważ postępujące polepszenie się sytuacji producentów, uwarunkowane obecnymi stosunkami produkcji i innymi okolicznościami, nie ulegnie prawdopodobnie w znacznej mierze wpływowi dojścia kartelu do skutku. Rafinerzy wiedzą doskonale, że rząd na wypadek rozbicia się dalszych układów będzie musiał bezwarunkowo cofnąć swe zarządzenia przeciw „Vacuum“, które to zarządzenia wydane zostały właśnie dlatego, aby pomóc pracującemu wtedy z wielkimi stratami przemysłowi rafinerskiemu i dać mu sposobność — mając zabezpieczenie przeciw rujnącej taktyce Amerykanów — do przeprowadzenia sanacji swych stosunków. Gdyby rafinerie nie wykorzystywały nadającej się im sposobności, rząd nie miałby już obowiązku chronić przemysł rodzimy, który dla mniejszych korzyści poświęca większe.

W ciągu układów kartelowych cena nafty podwyższoną została na 26.50 Kr. z mniejsza załadowania Bogumin. Układy kartelowe są w pełnym toku i w najbliższych dniach ma nastąpić ostateczna decyzja. Między innymi poddano pod dyskusję wniosek, aby zawarto umowę na 5 lat z prawem wypowiedzenia z końcem grudnia, gdyby przypuszczenia co do układów z rafineriami zagranicznymi albo inne ważne warunki nie miały szans urzeczywistnienia się. Wogóle istnieje zamiar zawarcia kartelu najwyżej do tego terminu, w którym kończy się umowa zawarta z odbenzyniarnią.

Powyższe względy powodowały ostatecznie rafinerie do zredukowania swych wzajemnych żądań co ułatwiło dojście do porozumienia. Te rafinerie, który dotąd trzymały się zdala od przystąpienia do umowy, zgłosiły swe przystąpienie, co umożliwiło

per Tag gesunken war und die dadurch bedingte pessimistische Anschauung auf die künftige Gestaltung der Produktionsverhältnisse bewirkten eine starke Preissteigerung bis 3.45 und K. 3.50, die steigende Tendenz wurde überdies noch verstärkt durch die grössere Nachfrage einzelner Grosspekulanten und der Raffineure, welche im ersten Augenblicke des Auftretens der beunruhigenden Nachrichten den für die nächste Zukunft erwarteten grösseren Produktionsrückgang eskomptierten und überdies infolge der grossen Wahrscheinlichkeit für den Abschluss des Kartells sich in den Besitz grösserer Vorräte setzen wollten. Das Rohmaterial hat ja in Kartellzeiten immer erhöhten Wert, der sich natürlich noch bedeutend steigert, wenn Verhältnisse hinzukommen, die auf die Produktion des Rohmaterials nachteiligen Einfluss ausüben. Diese Wechselwirkung war es also, die zur Folge hatte, dass die Preise stark anzogen und die allgemeine Tendenz sehr fest wurde und hat auch eine grössere ungarische Raffinerie in Konsequenz dessen sich einige Tausend Zisternen (2—3000 Wagen) auf dem Lemberger und Wiener Markte eingedeckt.

Der Preis hatte unterdessen die Höhe von K. 3.56 — 3.58 erreicht, flaute indes wieder auf K. 3.53—3.54 ab, weil sich die Kartellverhandlungen in die Länge zogen und dem endgiltigen Abschlusse des Kartells neue Schwierigkeiten begegneten. Dass ein weiterer Rückgang nicht zu verzeichnen war, ist nur darauf zurückzuführen, dass man ja doch an den Abschluss des Kartells glaubt und überdies sehr wenig disponible Vorräte vorhanden sind.

Der endgiltige Abschluss der Kartellverhandlungen wurde hauptsächlich deshalb gestört, weil jene Raffinerien — insbesondere eine ungarische Raffinerie die an dem Export nicht interessiert sind, von ihrem Kontingente zum Ausgleich der Export- und Inlandspreise — die ersteren sind naturgemäss bedeutend niedriger — nichts beitragen, respektive eine entsprechende Rekompensation für den verminderten Gewinn erzielen wollten. Der Abschluss des Kartells liegt hauptsächlich im Interesse der Raffineure, denn die durch die heutigen Produktionsverhältnisse und andere Umstände für jeden Fall bedingte fortschreitende Besserung der Lage der Produzenten, dürfte durch den Kartellabschluss wesentlich nicht beeinflusst werden. Die Raffineure wissen es ja ganz genau, dass die Regierung, falls die weiteren Verhandlungen scheitern sollten, die Massregeln gegen die Vacuum unbegingt zurückziehen müsste, welche Massregeln eben um ergriffen wurden, um der damals mit grossen Verlusten arbeitenden Raffinerie-Industrie aufzuhelfen und ihr Gelegenheit zu geben gesichert gegen die vernichtende Tätigkeit der Amerikaner — sich zu sanieren.

Es bestünde demnach für die Regierung in dem Falle, als die Raffinerien die ihnen dargebotene Gelegenheit nicht benützen wollten, keine Pflicht mehr, eine heimische Industrie zu schützen, die um geringer Vorteile willen, grössere fallen lässt. Im Laufe der Kartellverhandlungen ist auch der Leuchtpetroleum-Preis auf 26.50 Frachtbasis Oderberg erhöht worden. Die Kartellverhandlungen sind im vollem Zuge und dürften die nächsten Tage die Entscheidung bringen. Es wurde u. a. ein dahingehender Vorschlag zur Diskussion gestellt, dass ein Vertrag auf 5 Jahre geschlossen werde, der mit Ende Dezember gekündigt werden kann, wenn sich die Voraussetzungen bei der Verhandlungen mit den ausländischen Raffi-

wyrównanie głównych różnic. Kartel wobec tego w najbliższych dniach zostanie zawarty i jeszcze przed początkiem ogólnych ferii wejdzie w życie. W konsekwencji tych wiadomości cena ropy osiągnęła znowu pierwotny poziom 3.55—3.56 K. za lipiec i wedle pewnych informacji także cena nafty pójdzie w górę o 2—3 K. na cetnarze, co jest dal- szym dowodem, że zawarcie kartelu jest bliskie. Po podpisaniu umowy przez wielkie rafinerie za- czną się układy z właścicielami małych fabryk, które zapewne w niedługim czasie wydadzą pozytywne rezultaty, poczem wdroży się rokowania z „Vacuum Oil Company“ i „Limanową“ o przystąpienie do kartelu.

Wedle niepotwierdzonych dotąd pogłosek ma także Krajowy Związek producentów ropy w naj- bliższym czasie podwyższyć zaliczkę na 3 K. za 100 kg. Co w każdym razie musiałby zrobić ze względu na kartel zawarty definitywnie i na dłuższy czas oraz ze względu na zmniejszoną produkcję 60 cena ropy pójdzie w górę daleko ponad obecny poziom, a Związek będzie musiał w przybliżeniu tej cenie do- trzymać kroku. Nastąpi to tembardziej, jeżeli sto- sunki uregulowane tak w produkcji jak i w prze- myśle rafinerskim z natury rzeczy wykluczą takie spadki cen, jakie w ostatnich latach z powodu złych stosunków w obydwu gałęziach panowały. *egn.*

Produkcja ropy w Rumunii. W uzupełnieniu naszego doniesienia w ostatnim numerze (6) naszego pisma donosi nam nasz korespondent jeszcze na- stępujące szczegóły:

W miesiącu maju było		
	w wierceniu	w eksploatacy
w dystrykcie Prassowa	211	687 szybów
„ Dambovita	14	16 „
„ Buzeu	16	32 „
„ Bacau	10	82 „

Produkcja wynosiła:

	kwiecień	maj
w dystrykcie Prassowa	100059	107448 ton
„ Dambovita	5064	7414 „
„ Buzeu	5088	5679 „
„ Bacau	2085	2333 „
razem	112296	122874 ton

Produkcja w maju była tem samem około 10500 ton większą niż w kwietniu. W rafineriach przerobiono około 111000 ton.

Odkrycie ropy na wyspie Borneo. W spra- wozdaniu rocznem „Koninklijke Nederlandsche Pe- troleum Matschappij“ czytamy:

Na wyspie Borneo dowierciło to towarzystwo jeden szyb do 520 m. i otrzymało produkcję 1000 ton dziennie. Cała dotychczasowa na wyspie Tara- kau uzyskana produkcja wynosi 209000 ton a w mie- siącu marcu znaleziono przy głębokości 1000 stóp szyb z 300 tonami.

Towarzystwo udziela 28% dywidendy a prócz tego przenosi na nowy rachunek około 308.000 hol- guldenów.

Towarzystwo naftowe Italo-Romano. To to- warzystwo, które rozporządza akc. kapitałem 15 mi- lionów franków, zamyka rok bilansowy 1910 stratą 6 milionów franków. Produkcja majowa tego Tow- arzystwa wyniosła ogółem 34 cystern. Towarzystwo ma w Campeni 3 szyby w maszynowem, 4 w rę- cznem wierceniu a 19 szybów we własnym zarzą- dzie, zastanowiono 5 poruszanych maszynowo i 30 szybów w ruchu ręcznym.

nerien oder andere wichtige Vorbedingungen nicht erfüllen sollten. Es besteht überhaupt die Absicht, das Kartell höchstens bis zu jener Zeit abzuschlies- sen, in welcher der mit der Entbenzinierungsanstalt bestehende Vertrag zu Ende läuft.

Die vorerwähnten Erwägungen haben die Raf- finerien doch veranlasst ihre gegenseitigen Ansprüche zu reduzieren, wodurch eine Verständigung erleich- tert wurde. Diejenigen Raffinerien, die bisher dem Abschlusse fern gestanden sind, haben ihren Beitritt angemeldet, sodass es möglich war die hauptsäch- lichen Differenzen beizulegen. Das Kartell dürfte demnach in den nächsten Tagen doch zustande kommen und noch vor Beginn der allgemeinen Ferien in Wirksamkeit treten. Der Rohölpreis hat in Kon- sequenz dieser Nachrichten wieder das frühere Niveau — 3.55—3.56 per Juli — erreicht und dürfte verbürgten Nachrichten zufolge, auch der Petroleum- preis um 2—3 Kronen per % Kg steigen, was wohl ein weiterer Beweis dafür ist, dass der Abschluss des Kartells nahe bevorsteht. Nach Fertigung des Übereinkommens seitens der grossen Raffinerien wird mit den Besitzern der kleinen Anlagen verhandelt werden, die wohl bald ein positives Resultat ergeben dürften, worauf mit der „Vacuum Oil Company“ und der Limanowa wegen Beitrittes zum Kartell in Ver- handlung getreten werden wird. Unverbürgten Nach- richten zufolge soll auch der Landesverband der Rohölproduzenten in der nächsten Zeit den Vorschuss auf K 3.— per 100 Kg. erhöhen, wozu er sich ohnehin würde verstehen müssen, denn ein definitiv und auf längere Zeit hinaus abgeschlossenes Kartell wird — begünstigt durch die verringerte Produktion — den Rohölpreis weit über das jetzige Niveau hinaus stei- gen machen, mit welchem Preise der Landesverband wird wohl ungefähren Schritt halten müssen. Und dies umsomehr, wenn die sowohl in der Produktion als auch in der Raffinerie-Industrie konsolidierten Verhältnisse naturgemäss derartige Preisstürze, wie sie in den letzten Jahren, wo geradezu desolate Zustände in beiden Lagern geherrscht haben, aus- schliessen werden. *egn.*

Rohöl-Produktion in Rumänien. In Ergänzung unserer Mitteilungen in der letzten Nummer (6) unse- rer Zeitschrift teilt uns unser Korrespondent noch die nachstehenden Details mit:

Es waren im Monate Mai		
	in Bohrung	in Exploitation
im Distrikt Prassowa	211	687 Schächte
„ Dambovita	14	16 „
„ Buzeu	16	32 „
„ Bacau	10	82 „

Die Produktion betrug:

	April	Mai
im Distrikt Prassowa	100059	107448 Tonnen
„ Dambovita	5064	7414 „
„ Buzeu	5088	5679 „
„ Bacau	2085	2333 „
insgesamt	112296	122874 Tonnen

Die Produktion im Mai war somit um cca 10500 Tonnen grösser als im April.

In den Raffinerien wurden cca 111000 Tonnen verarbeitet.

Rohölvorkommen auf der Insel Borneo. Wir entnehmen dem Jahresberichte der „Koninklijke Ne- derlandsche Petroleum Matschappij“:

Auf der Insel Borneo hat diese Gesellschaft ei- nen Schacht bis 520 Meter niedergebracht und eine

W sprawozdaniu angielskiego konsula Mr. Ergot Mac Donnel czytamy, iż w roku 1910 w rumuńskim przemyśle ropnym brały udział Austro-Węgry z kapitałem 120.000 funtów, Niemcy 5.400.000, Francja 1.600.000, Niemcy 2.240.000 i Anglia 1.280.000 funtów. Rumunia sama brała udział z 2 milionami funtów. Ogólna produkcja za 1910 wyniosła 1,352.289 ton w wartości 1,893.204 funtów.

Z Rosyi. Ogólna produkcja terenów ropnych w Grosny wynosiła od stycznia do marca włącznie 18,936,151 pudów, z czego w samym marcu wydobyło 6,535.390 pudów.

Z Anglii. Jak nam donoszą z Londynu, towarzystwo „Ratoczyn (Galicia) Oil Company Limited“, zostało 31. maja br. wciągnięte w rejestr handlowy.

Siedziba towarzystwa: London Wall E-C Salisbury House. Towarzystwo rozporządza kapitałem akcyjnym w sumie 100.000 funtów. Dyrektorami zostali mianowani: panowie P. G. H. Carvill, L. R. Davies i T. F. Dalglish.

Kronika kaukazka.

Wybuchy na wyspie Czelekenie. („Nieftianoje Dieło“ z 1. czerwca 1911). 10. maja st. st. na wyspie Czelekenie w uczątku Isa-Beka Hadżyńskiego przyszły znowu bardzo silne wybuchy ropy.

Ekspedycja na Kubań. „Nowoje Wremia“ donosi, że dzięki staraniom komitetu geologicznego udają się do kubańskiego okręgu naftowo-przemysłowego cztery ekspedycje. Ogólny kierunek robotami polecono starszemu geologowi K. Bogdanowiczowi, który wraz ze swymi pomocnikami ma przeprowadzić badania w okręgach blagowieszczeńskim i tatarskim.

Nafta w okręgu Uralskim. Dnia 15. maja otrzymało „Nieftianoje Dieło“ telegram od swego korespondenta z Gurjewa p. Polańskiego, w którym donosi, że na terenie Dos-Sor przyszły z głębokości 116 sążni wybuchy ropy, które w przeciągu pierwszej doby dały do miliona pudów (160 wagonów). W ciągu następnej doby szyb się zapalił. Miasto Gurjew leży nad rzeką Uralem 16 wiorst od ujścia. Tereny naftowe położone są na wschód od rzeki i ciągną się na przestrzeni przeszło 200 wiorst w oddaleniu 120 wiorst od miasta Gurjewa na zachodzie, na wschodzie zaś 60 wiorst od zatoki „Cesarewicz“.

O tychże wybuchach pisze „Utro Rossji“ co następuje:

W kopalni nafty spadkobierców Stachiejewa na gurdzowskich terenach naftowych przyszły silne wybuchy ropy, które dały już do miliona pudów. Ponieważ tereny oddalone są o 200 wiorst od miasta Gurjewa i o 70 wiorst od morza, które w tem miejscu wskutek płytkości nie pozwala zaprowadzić żeglugi, zamierzają więc przeprowadzić rurociąg do jakiegokolwiek zatoki.

Z przeprowadzeniem tego rurociągu nafta gurdzowska będzie miała dostęp na nadwołżańskie rynki.

Z powodu ogólnego zainteresowania, jakie te wybuchy wzbudziły Rada zjazdu przemysłowców naftowych w Baku wyprawiła na miejsce specjalnego delegata.

Produkcja von 1000 Tonnen per Tag erhalten. Die gesamte bis heute auf der Insel Tarakau gewonnene Produktion beträgt 209.000 Tonnen und ist im Monate März ein Schacht bei 1000 Fuss Tiefe mit 300 Tonnen fündig geworden.

Die Gesellschaft bringt eine 28% Dividende zur Ausschüttung und trägt überdies cca. 308.000 holl. Gulden auf neue Rechnung vor.

Petroleum Gesellschaft Italo-Romana. Diese Gesellschaft, die über ein Akt. Kapital von 15 Millionen Francs verfügt schliesst das Bilanzjahr 1910 mit einem Verlust von cca 6 Millionen Francs ab. Die Mai-Produktion dieser Gesellschaft hat im Ganzen 34 Zisternen betragen. Die Gesellschaft hat in Campeni 3 Schächte in maschineller, 4 in Handbohrung, und 18 Schächte im Plüngerbetrieb, 5 maschinell betriebene und 30 Schächte in Handbetrieb sind eingestellt.

Dem Berichte des englischen Consuls, Mr. Ergot Mac Donnel entnehmen wir, dass sich im Jahre 1910 an der Rumänischen Rohöl-Industrie Österreich-Ungarn mit einem Kapital von 120.000 Pfund, Deutschland mit 5,400.000, Frankreich mit 1,600.000, die Niederlande mit 1,240.000 und England mit 1,280.000 Pfund beteiligt haben. Rumänien selbst participierte mit 2 Millionen Pfund. Die Gesamtproduktion per 1910 betrug 1,352.289 Tonnen im Werte von 1,893.204 Pfund.

Aus Russland. Die Gesamtproduktion der Ölfelder von Grosny betrug vom Jänner bis inkl. März 18,936.151 Pud, wovon im Monate März allein 6,535.390 Pud gefördert wurden.

Aus England. Wie man uns aus London mitteilt, ist am 31. Mai a. c. die Gesellschaft „Ratoczyn (Galicia) Oil Company Limited“ in das Handelsregister eingetragen worden.

Sitz der Gesellschaft: London Wall E-C. Salisbury House. Die Gesellschaft verfügt über ein Aktienkapital von 100.000 Pfund. Zu Direktoren wurden ernannt die Herren P. G. H. Carvill, L. R. Davies und T. F. Dalglish.

Aus Kaukasien.

Rohölausbrüche auf der Insel-Tscheleken. („Nieftianoje Dieło“ v. 1. Juni 1911). Am 10. Mai a. St. sind in Isa-Beka wieder sehrstarke Rohölausbrüche aufgetreten.

Expedition nach Kuban. Die „Nowoje Wremia“ teilt mit, dass Dank den Bestrebungen des geologischen Komitees 4 Expeditionen in das Naftagebiet von Kuban abgehen werden; mit der Leitung der Arbeiten wurde der bekannte Geologe K. Bogdanowicz betraut, welcher mit seinen Gehilfen die Terrains in den tatarischen Bezirken und im Kreise von Blagowieszczenki zu untersuchen hat.

Rohölvorkommen im Ural. Herr Polański, der Berichterstatter des „Nieftianoje Dieło“ telegraphiert aus Gurjew unter dem 15. Mai an sein Blatt, dass man in Dos-Sor in einer Tiefe von 116 Klafter auf einen Rohölhorizont gestossen ist, dessen Produktion bei 1.000.000 Pud (160 Wagen) am ersten Tage betragen hat. Am nächsten Tage ist der Schacht niedergebrannt. Die Stadt Gurjew liegt am Ural-Flusse, 16 Werst vor dessen Mündung. Die Naftafelder liegen an der Westseite des Flusses, ziehen sich 200 Wiorst hin und sind nach Westen hin 120 Wiorst von der Stadt und nach Osten hin 60 Wiorst von der Insel „Cesarewitsch“ entfernt.

Über diese Ausbrüche schreibt das Blatt „Utro Rossji“: Auf den, den Erben des H. Stachiewa gehörigen Gruben sind Ausbrüche aufgetreten, die beinahe eine Million Pud geliefert haben. Da diese Gruben 200 Wiorst von Gurjew und 70 Wiorst vom Meere entfernt liegen, das an dieser Stelle wegen der geringen Tiefe nicht befahren werden kann, beabsichtigt man bis zu irgendeiner hiezu geeigne-

ten Insel eine Rohrleitung zu legen. Das Öl von Gurjewo wird hiedurch auf die grossen Märkte gelangen können.

Das grosse Interesse, das diesen Ausbrüchen entgegengebracht wird, hat den Nafta-Industriellen Rat von Baku veranlasst einen Delegierten an Ort und Stelle zu entsenden.

ZAWIADOMIENIA WYDZIAŁU ZWIĄZKU TECHNIKÓW WIERTN. W BORYSŁAWIU. (VEREINSNACHRICHTEN).

Protokół posiedzenia Wydziału Związku Techników Wiertniczych z dnia 30. czerwca 1911.

Na porządku dziennym: 1) Odczytanie protokołu, 2) Wpływy, 3) Sprawozdania: a) Redakcyi Kalendarza Naftowego, b) Komisji Monografii Naftowej, c) Atlasu narzędzi wiertniczych, d) Regulaminu dla dozorców, 4) Stacya geologiczna, 5) Przyjęcie nowych członków, 6) Wnioski i interpelacje. Początek o godzinie 7^{1/2} wieczorem. Przewodniczy kol. Hendrich. Obecnych 11 Kol. Protokół i wpływy odczytano i przyjęto do wiadomości. W sprawie odpowiedzi na notatkę inż. Faucka (Nr. 5 „Ropy“), uchwalono na najbliższem posiedzeniu przeprowadzić zasadniczą dyskusję, na temat użyteczności systemu płuczkowego na nowych terenach. Sprawozdania wszystkich Komisji przyjęto do wiadomości. W sprawie zaniedbania ze strony Izby pracodawców otwarcia Stacji Geologicznej uchwalono wystosować odpowiednie zapytanie w „Ropie“ oraz prosić kol. Bruggera, aby sprawę tę w Izbie przypomnieli. Przyjęto na członka p. inż. Juliana Fabiańskiego. Uchwalono zwrócić się do Towarzystwa wzajem. ubezpieczeń z przedstawieniem konieczności wybudowania przez Towarzystwo szeregu gromozwodów na obszarze Tustanowic i Borysławia, celem tem skuteczniejszej ochrony tych miejscowości od pożarów tak często nawiedzających nasze kopalnie, a powodowanych uderzeniami piorunów. Na tem posiedzenie zamknięto.

Protokół posiedzenia Wydziału Związku Techników Wiertniczych z dnia 6. lipca 1911.

Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu, 2) Sprawozdania: a) Redakcyi Kalendarza Naftowego, b) Komisji Monografii, c) Atlasu narzędzi, d) Regulaminu dla dozorców, 3) Wiercenie płuczką na nowych terenach. Początek posiedzenia o godz. 7^{1/2} wieczór. Obecnych 22 Kol. Przewodniczy kol. Krużewski. Protokół z poprzedniego posiedzenia przyjęto do wiadomości. Imieniem Redakcyi Kalendarza Naftowego wnosi kol. Kłafien, aby tego wydawnictwa w tym roku nie robić, albowiem wylanie ono ze względu na anonse szkodliwie na „Ropę“, której całą pieczołowitość poświęcić powinniśmy.

Ponieważ zaś działalność Związku na polu wydawniczym wobec wydania „Ropy“, „Atlasu“, współpracownictwa w Monografii i t. d. jest bardzo ożywioną i świadczy o wielkiej żywotności Związku — należy tedy wydanie Kalendarza odłożyć na rok następny. Po przeprowadzeniu bardzo obszernej i wyczerpującej dyskusji uchwalono wniosek o wydanie Kalendarza zreasumować i na rok 1912 Kal. nie wydawać. W sprawie wiercen płuczką na nowych terenach wygłosił referat kol. Świerczewski. Referat oraz przebieg dyskusji, niezwykle wyczerpująco prowadzonej podamy w najbliższym numerze „Ropy“ tem bardziej, że dyskusję z powodu późniejszej pory przerwano i odroczone do następnego posiedzenia. Na tem posiedzenie zamknięto.

ORZECZENIE PATENTOWE UDZIELONE Z BIURA RZECZNIKA PATENTOWEGO INŻYNIERA STANISŁAWA DZBAŃSKIEGO, WIEN VII/2, LINDENGASSE 2.

Następujące zgłoszenia patentów zostały wyłożone w c. k. austriackim urzędzie patentowym:

Dnia 15. czerwca 1911.

Kl. 5 a. Michalik Stanisław, inż. w Campinie (Rumunia). Przyrząd do automatycznego obracania swidra przy wierceniu linowem.

Kl. 5 a. Koepe Fryderyk, dyr. w Bochum. Sposób głębieńszybów.

Kl. 23 c. The New Oil Refining Process Lmt. firma w Londynie. Sposób otrzymywania z ropnych węglowodorów lotnego paliwa dla motorów wybuchowych.

Kl. 23 c. Roesch E. J., dziennikarz, Londyn. Sposób przeróbki mieszanin węglowodorów.

Kl. 24 b. Ginzel Antoni, przemysłowiec w Reichenbergu. Palnik dla płynnego paliwa w zastosowanie do hut szklanych i t. p.

Kl. 38 d. Krojanker G., kupiec w Berlinie. Sposób wydobywania wysoko bitumicznych oleji z teru i t. p., i zastosowanie tychże do impregnowania drzewa.

PATENTBERICHT MITGETEILT VOM PATENTANWALTSBUREAU ING. STANISLAUS RITTER VON DZBAŃSKI, WIEN VII/2, LINDENGASSE 2.

Nachstehende Patentanmeldungen wurden beim k. k. österr. Patentamt ausgelegt:

Einspruchsfrist zwei Monate vom Tage der erfolgten Bekanntmachung.

Am 15. Juni 1911.

Kl. 5 a. Michalik Stanislaw, Ingenieur in Campina (Rumänien). „Selbsttätige Meiselumsetzvorrichtung für Seilbohrung“.

Kl. 5 a. Koepe Friedrich, Direktor in Bochum. „Verfahren zum Abteufen von Schächten“.

23 c. The New Oil Refining Process Limited, Firma in London. „Verfahren zur Gewinnung eines flüchtigen Betriebsmittels für Explosionsmotore aus Petroleumkohlenwasserstoffen“.

Kl. 23 c. Roesch Eugen Jacques, Journalist in London. „Verfahren zur Behandlung von Kohlenwasserstoffgemengen“.

Kl. 24 b. Ginzel Anton, Geschäftsmann in Reichenberg. „Feuerung für flüssige Brennstoffe für Glasschmelzöfen u. dgl.“

Kl. 38 d. Krojanker Georg, Kaufmann in Berlin. „Verfahren zur Gewinnung hochbitumenhaltiger Öle aus Teer u. dgl. und Anwendung derselben zur Holzimprägnierung“.

MAREK SEEMANN

DROHOBYCZ

Filie: w Borysławiu i Tustanowicach.

POLECA

swe składy bogato zaopatrzone w artykuły techniczne, elektrotechniczne dla wszelkich gałęzi przemysłu, tudzież przybory dla przemysłu naftowego i głębokich wierceń.

JAKO SPECYALNOŚĆ POLECA:

- 1) żelazo na żerdzi wiertnicze Austriackiego-Alpińskiego Tow. górniczego,
- 2) kompletne urządzenia rafinerii i kotły lokomobilowe, tudzież innych systemów z fabryk tow. akc. hut żelaza ZÓPTAU i STEFANAU,
- 3) maszyny do głębokich wierceń i wyciągowe firmy EMIL TWERDY,
- 4) dynamomaszyny i przybory elektrycz. Austr. Zakładów SIEMENS i SCHUCKERT,
- 5) armatury i suwaki dla pary i wody firmy TEUDLOFF i DITTRICH,
- 6) pompy parowe firmy TANGYES Ltd. CORNWALL WORKS BIRMINGHAM,
- 7) motory ropne, gazowe i benzynowe najnowszych systemów,
- 8) kompletne urządzenia warsztatów mechanicznych, jakoto: młoty parowe, tokarnie i t. d., firmy E. DANIA i Ska. we Wiedniu.

Fabryka ——— | Bohr- ———
narzędzi wiertniczych | werkzeugfabrik

S. Nadel & K. Katz

BORYSLAW.

Telefon 58.

polecają

**SWOJE WYROBY NAJ-
LEPSZEJ JAKOŚCI.**

Specjalność:

**MASZYNY DOBYWCZE,
ZAWSZE GOTOWE NA
SKŁADZIE MONTUJEMY
W PRZECIĄGU 3 TYGO-
DNI NA KOPALNI.**

**Najlepsze referencje,
cenniki i kosztorysy
na żądanie.**

empfehlen

**IHRE ERZEUGNISSE
BESTER QUALITÄT.**

Specialität:

**FÖRDERHASPEL - ANLA-
GEN, STETS LAGERND,
BINNEN 3 WOCHEN
AUF DER GRUBE FER-
TIG MONTIERT**

**Beste Referenzen.
Preisliste auf Ver-
langen.**

**BIURO TECHNICZNE
BRACIA STERN
w BORYSLAWIU.**

**Maszyny, narzędzia, żelazo i artykuły
techniczne dla wszystkich gałęzi
przemysłu naftowego.**

Telefon 172.

ADRES TELEGR.: BRACIA STERN, BORYSLAW.

EISIG JOLLES

**skład żelaza, artykułów
technicznych i elektro-
technicznych.**

**BORYSLAW
UL. KOŚCIUSZKI.**

Nr. TELEFONU 65.

„TECHNISCHE NEUERUNGEN“

ZEITSCHRIFT FÜR PATENT-
SCHUTZ u. ERFINDERWESEN
RUNDSCHAU UEBER DIE
MODERNE TECHNIK
REVUE FÜR AUTOMOBIL-
-- UND FLUGTECHNIK --

▽ Δ ▽

ERSCHEINT EINMAL IM MONATE.

▽ Δ ▽

GANZJÄHRIGER BEZUGSPREIS K 6.-
EINZELNUMMERN 60 HELLER.

○ ◎ ○

ADMINISTRATION: WIEN XV/1, PFEIFERG. 3.
TELEPHON Nr. 3700.

Julian Krynicki

rządowo - upoważniony inżynier
budowy maszyn, Borysław

Telefon Nr. 202.

Wykonuje wszystkie roboty techniczne w zakresie
wiertnictwa wchodzące, instalacje gazowe,
budowę zbiorników ziemnych, montaż urządzeń
warsztatowych, roboty betonowe, obliczenia
terenów naftowych oraz podejmuje się akordów
wiertniczych ewentualnie z osobistym udziałem.

EDMUND POSTĘPSKI

INŻYNIER ELEKTROTECHNIK,

przez c. k. urzędy górnicze

w Drohobyczu, Jaśle i Stanisławowie

uznany rzeczoznawca dla spraw elektrycznych

— w kopalniach naftowych i woskowych. —

Konsulent i sądownie zaprzysiężony
rzeczoznawca w dziale elektryczności.

L W Ó W

BORYSŁAW

Chrzanowskiej 11. a.

Hotel Centralny.

Biuro techniczne dla torpedowania i odgważdżania szybów

Inżynier Stanisław Libelt
Borysław.

Doc. Dr. Michał Seńkowski
Kraków, ulica Radziwiłłowska Nr. 4.

Dr. Leon Goldhammer

Landes- und Gerichtsadvokat

Borysław

Pańskag., Haus des H. W. Wixel. Telef. 270.

Alfons Gostkowski

LWÓW, Pasaż Hausmana Nr. 1.

Telefon Nr. 1059

przez wysokie c. k. Namiestn. mianowany i zaprzysiężony

SENZAL dla kupna i sprzedaży ropy, wosku
ziemnego i produktów tych minerałów,
również finansowanie terenów naftowych, kopalń,
procentów brutto i udziałów.

Wszelkich informacji w sprawie lokacji kapitału w inte-
resach naftowych udziela bezinteresownie.

Roman Gierszyński i Ska

Fabryka narzędzi i instrumentów wiertniczych
w TUSTANOWICACH

fach poczt. Nr. 159. Borysław. Telefon 159.

Wykonuje wszelkie roboty kopalniane jako to:
kompletne żurawie wiertnicze najnowszego syste-
mu, kompletne urządzenia wyciągowe (hasple)
Wypożyczalnia instrumentów wiertniczych oraz żerdzi ratunkowych.

Roboty wykonuje w najkrótszym terminie
i po cenach bardzo przystępnych.

Dostawę uskutecznia się własnymi kołami.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIERTNICZE □ ≡ TIEFBOHRUNTERNEHMUNG ≡

STANISŁAW PRUS SZCZEPANOWSKI

DYPLOMOWANY INŻYNIER

ADRES POCZTOWY

DIPLOMIERTER INGENIEUR

POST-ADRESSE:

Telefon: Borysław 54.

WOLANKA—TUSTANOWICE.

Telephon: Borysław 54.

WYKONUJE:

Wiercenie szybów z najdalej idącą gwarancją głębokości i dymenzyi rur.
Odgważdżanie szybów zagwożdżonych.
Urządzenia i instalacje kopalniane, mechaniczne i elektryczne.
Eksploatowanie szybów nie mających wybuchów, zapomocą patentowanych urządzeń.
Zbiorniki ziemne na ropę. (Rekord: dwa zbiorniki po 1000 cystern wykonane w 26 dniach roboczych).
Badanie nowych terenów naftowych ewentualnie z własnym udziałem.
Finansowanie kopalń i spółek naftowych ewentualnie z własnym udziałem.

ÜBERNIMMT:

Tiefbohrungen mit einer am weitesten gehenden Garantie bezüglich der Tiefe und der Rohrdimension.
Entnagelung beschädigter Schächte.
Montage und Lieferung aller technischen Einrichtungen und Grubeneinrichtungen.
Erdreservoirbau (Rekord: Zwei Erdbehälter zu 1000 Zisternen in 26 Tagen ausgeführt).
Erforschung neuer Terrains eventuell mit eigener Beteiligung.
Finanzierung von Petroleumgruben u. Gesellschaften eventuell mit eigener Beteiligung.

NOWO OTWORZONY PIERWSZORZĘDNY MAGAZYN NOWOŚCI I PRZEBORÓW DO PODRÓŻY

POD FIRMĄ

ESPENHAN i BECHTLOFF

we LWOWIE, ul. Akademicka 6.

POLECA Z FABRYK KRAJOWYCH, FRANCUSKICH I ANGIELSKICH

PLASZCZE GUM. i ULSTRY NIEPRZEMAKALNE
PELERYNY LODENOWE i GUMOWE. - - - -
KRAWATY W OLBRYMIM WYBORZE. - - - -
BIELIZNĘ BIAŁĄ i KOŁOROWĄ. - - - -
OBUWIE RĘCZNEGO WYROBU. - - - -
PERFUMERYĘ ANGIELSKĄ i FRANCUSKĄ. - - -
KAPELUSZE ZNANEJ FABRYKI WŁOSKIEJ. - - -
„BORSALINO“ ANGIELSKIE i FRANCUSKIE. - -
CZAPKI DO PODRÓŻY i SPORTOWE. - - - -
RĘKAWICZKI DAMSKIE i MĘSKIE - - - -
- - - z fabryk angielskich i francuskich. - - -

PLEDY, KOCYKI i DERKI ANG. i KRAJ. - - -
KUFRY, TORBY i NECESERY DO PODRÓŻY. - - -
SZELKI, SKARPETKI i POŃCZOCHY. - - - -
SPINKI WSZELKIEGO RODZAJU. - - - -
LASKI, PARASOLE i PARASOLKI DAMSKIE. -
PAPIEROŚNICE. PUGILARES. PORTEFELE i t. p.
KALOSZE PETERSBURSKIE. - - - -
ZEFIRY ANGIELSKIE NA BIELIZNĘ - - - -
RAKIETY i PIŁKI DO TENNISA - - - -
I WOGÓLE WSZELKIE NOWOŚCI Z DZIEDZINY
- - - MODY, SPORTU I KONFEKCYI. - - -

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO

słynnego obuwia angielskiego firmy „Barratt & Co. Ltd.“ na całą Galicyę.

Towar pierwszorzędnej jakości. ▽ Ceny umiarkowane.